

Lenartovčan

Informačný občasník obce Lenartov

9 / 2016

December 2016

Prameň informácií

Vážení občania,

opäť sa Vám prihovám v tomto nádhernom predvianočnom čase prostredníctvom ďalšieho vydania nášho Lenartovčana. Verím, že ste si už na náš občasník zvykli a tešíte sa na aktuality, správy a zaujímavosti zo života obce.

V strede obce žiari nádherný adventný veniec a my sme vstúpili do obdobia očakávania najkrajších sviatkov roka – Vianoc. V súčasnosti je adventný veniec moderným doplnkom domácností, vešia sa na vchodové dvere alebo pokladá na stôl ako symbol prichádzajúcich Vianoc. Časy, keď ženy i muži kráčali na roráty s lampášom v ruke, večer sa čítalo Písmo sväté, spievali sa adventné piesne a chystali sa jasličky, sú už nenávratne preč.

Hoci dnešná konzumná spoločnosť už nedokáže z hĺbky duše vnímať advent ako čas ticha a pokoja, ľudia toto obdobie pociťujú ako zvyk vyzdobiť si domácnosť v duchu prichádzajúcich Vianoc. Väčšina z nás adventné vence i kalendáre kupuje a s rýchlosťou doby takmer vymizla ich tradičná domáca výroba. Skúste si vychutnať toto obdobie tak trochu starosvetsky, venujte dlhé zimné večery svojej rodine a domácnosti, užívajte si ticho a čaro predvianočných dní. Hoci sa z adventu stalo obdobie nákupnej horúčky, stále patrí do zimného obdobia s najdlhšími večermi a ešte počas nedávnej minulosti sa v tradičnej ľudovej kultúre prelínal s páraním peria. Keďže my nemáme čo párať, verím, že večere v našich domovoch sa premenia na oázy pokoja, rozjímania a očakávania.

Bola by som rada, ak aj naše noviny Vám prinesú možnosti na oddych a relaxáciu, na spomienky z čias dávno minulých, ale aj námety na to, aby sme občas zabudli na pracovný stres, nedorozumenia, vyšli si za dedinu a v myšlienkach sa vrátili do čias, keď sme si s okolitým svetom viac rozumeli.

Dovoľte mi teda, aby som Vám všetkým zaželala Vianoce krásne a keď sviečka na Nový rok zhasne, nech dobrý pocit Vám v srdci zostane, tiež šťastie a radosť, tá všetkým pristanie.

Milostiplné a požehnané vianočné

sviatky celému Lenartovu zo srdca praje

Posledna strana v kalendaru je otvorená a nam šickim hlaši, že bilancovac treba. Žebi sme vam pripomenuli, co še u nas za pul roka zrobilo i zažilo, dalje čislo novinkoch še na uradze zrodzilo. Ked budzece cez dluhe večare novinki študovac, budze še vam v mišli šicko vibavovac. Ked sce o tim šickim nežnali, našo na uradze na vas pametali a do pozornosci vam to šicko dali. Podzekujmeše jim i Panu Bohu, že nas ochraňoval, pomoci dodaval, huboch i jaferoch podaroval. Našo ľudze Lenartovčani, prežijce šveta vef kruhu rodziny, žebi sme še na Silvestra stretli z našimi predstavenimi.

Mgr. Mária Frandoferová

Vaša starostka.

Lenartov a kanalizácia

Historické archívy vydávajú svoje svedectvá aj o Lenartovčanoch

50. výročie kultúrneho stánku

Najstaršia Prešovčanka pochádza z Lenartova

viac na str. 4 »

viac na str. 5 »

viac na str. 16 »

viac na str. 27 »

► SPOPLATNENIE POUŽÍVANIA MOTOROVÝCH VOZIDIEL Obce Lenartov platí pre každého

Každý občan môže využiť služby spojené s používaním motorových vozidiel Obce Lenartov pre súkromné účely a to motorovým vozidlom zn. Citroën Jumper a traktorom zn. Zetor Proxima spolu s vlečkou. Na výber je vlečka malá – dvojkolesová a vlečka veľká – s nosnosťou 9 ton.

Pri záujme občana o služby motorovým vozidlom obce je potrebné požiadavku vopred nahlásiť Obecnému úradu v Lenartove. Po nahlásení je vydaná *Žiadanka* o poskytovaní služieb motorovým vozidlom Obce Lenartov, ktorá je podpísaná starostkou obce Lenartov. Táto žiadanka bude súčasťou potvrdenky o zaplatení za poskytnuté služby. Všetky platby za užívanie motorových vozidiel obecného úradu a ich príslušenstiev sa evidujú a účtujú ako miestne poplatky obce. Aby sa predišlo nedoplatkom pri službách poskytovaných obecnými motorovými vozidlami, ktoré k 30.11.2016 predstavujú sumu 39,00 €, Obec Lenartov vyberá **finančnú zálohu** od každého žiadateľa. Pri požiadavke na služby motorovým vozidlom Citroën Jumper je to suma 10,00 Eur a pri službách poskytovaných traktorom Obce Lenartov je to suma 20,00 Eur. Zálohy sa vyberajú v hotovosti do pokladne Obce Lenartov. Po poskytnutí služieb a nahlásení skutočného stavu kilometrov, alebo motohodín vodičom motorového vozidla – zamestnancom obce – je táto záloha vyúčtovaná a žiadateľovi je vydaná potvrdenka o zaplatení poskytnutej služby motorovým vozidlom.

Cenník je stanovený nasledovne:

Položka:	Cena:
1 km (Citroën Jumper)	0,20 €
Pristavenie (Citroën Jumper)	3,00 €
1 mth (Zetor Proxima)	10,00 €
Vlečka 9 t (veľká)	5,00 €
Vlečka dvojkoľosová (malá)	3,00 €

Od 01.01.2016 k 30.11.2016 je evidovaná prijatá suma za služby poskytované motorovým vozidlom Obce Lenartov v celkovej výške 2 001,01 €, z toho 757,36 € za služby Citroënom Jumperom a 1 243,65 € za služby traktorom obce, Zetor Proxima, s príslušenstvom.

► Výber daní a poplatkov za TDO v roku 2016

► **DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ** je miestnou daňou, ktorú upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Týmto zákonom sa ustanovujú miestne dane a miestne poplatky, ktoré môže ukladať mesto, obec alebo vyšší územný celok.

Zákon rozlišuje 3 druhy dane z nehnuteľností:

- daň z pozemkov,
- daň zo stavieb,
- daň z bytov a z nebytových priestorov v bytovom dome.

Správu dane z nehnuteľností vykonáva obec, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza. Obec si určí vo svojom všeobecne záväznom nariadení najmä sadzbu dane z jednotlivých druhov nehnuteľností.

Obec Lenartov na základe rozhodnutí na vyrubenie miestnych daní z nehnuteľností na rok 2016 eviduje nasledujúci stav:

Druh dane z nehnuteľnosti	Celková vyrubená suma daní z nehnuteľností za rok 2016	Celková prijatá suma daní z nehnuteľností k 30.11.2016	Nedoplatky na dani z nehnuteľností k 30.11.2016
Daň z pozemkov	11 504,09 €	8 691,22 €	2 812,87 €
Daň zo stavieb	2 478,53 €	2 382,67 €	95,86 €
Daň z bytov a z nebytov. priestorov	27,30 €	27,30 €	0,00 €
SPOLU	14 009,92 €	11 101,19 €	2 908,73 €

Z uvedeného tabuľkového prehľadu je zrejmé, že Obec Lenartov eviduje nedoplatky spolu v sume 2 908,73 € z celkovej sumy vyrubenej dane 14 009,92 €. Môžeme konštatovať, že výber daní z nehnuteľností je na veľmi priaznivej úrovni pre Obec Lenartov a tento stav prispieva k celkovej finančnej stabilite a taktiež efektívnosti obce – nedoplatky sú na úrovni 20% z celkovej sumy vyrubenej dane.

► **DAŇ ZA PSA** upravuje taktiež zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Daň za psa je miestnou daňou, ktorú ukladá mesto alebo obec (správca dane). Obec si určí vo svojom všeobecne záväznom nariadení najmä sadzbu dane. V Obci Lenartov je to na základe Všeobecného záväzného nariadenia č. 4/2012.

Druh dane	Celková vyrubená suma dane za rok 2016	Celková prijatá suma dane za rok 2016 k 30.11.2016	Nedoplatky na dani k 30.11.2016
Daň za psa	300,50 €	264,20 €	36,30 €

Obec Lenartov eviduje minimálne nedoplatky aj pri dani **za psa**. Stav nedoplatkov je pomerne nízka k celkovej vyrubenej dani na tento rok. Obec Lenartov k 30.11.2016 eviduje jedenástich neplatičov a predpokladáme, že ich počet sa do 31.12.2016 ešte zníži.

► **POPLATOK ZA TDO** – tuhý domový (komunálny) odpad upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Poplatok sa platí za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na území obce, okrem elektroodpadov, použitých batérií a akumulátorov pochádzajúcich od fyzických osôb a biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu.

Poplatok sa platí za:

- činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom,
- činnosti nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom,
- triedený zber zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a
- náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov podľa osobitného predpisu.

K 30.11.2016 evidujeme v obci Lenartov tento stav:

Druh poplatku	Celková vyrubená suma poplatkov za rok 2016	Celková prijatá suma poplatkov za rok 2016 k 30.11.2016	Nedoplatky z poplatkov k 30.11.2016
Poplatok za TDO	8 450,30 €	7 334,39 €	1 115,91 €

Z uvedeného vyplýva, že Obec Lenartov pri poplatku za TKO vybrala 87% z celkovej vyrubenej sumy, čo je na priaznivej úrovni. Najvyššiu sumu nedoplatkov eviduje Obec Lenartov pri dani z pozemkov. Pevne veríme, že do konca tohto roka, sa všetky evidované nedoplatky znížia a tým sa prispeje k celkovej finančnej efektívnosti a stabilite Obce Lenartov. Efektívny výber miestnych daní a poplatkov za TDO predstavuje veľmi dôležitú zložku pre napĺňanie príjmovej stránky obecného rozpočtu a takýto efektívny výber miestnych daní a poplatkov za TDO predstavuje jeden zo základných predpokladov úspešného rozvoja obce. Z úspešnosti výberu miestnych daní a poplatkov za TDO k 30.11.2016 môžeme len konštatovať, že občania Obce Lenartov svojou disciplinovanosťou a plnením si svojich občianskych povinností prispievajú k celkovému rozvoju Obce Lenartov.

POPLATKY ZA TDO OSTÁVAJÚ NEZMENENÉ

Obecné zastupiteľstvo v Lenartove rozhodlo, že poplatky za TDO sa meniť nebudú a ostávajú vo výške **7,00 eur** na osobu. Vychádzalo sa z aktuálneho čerpania rozpočtu za komunálny odpad, ktorý do konca roka 2016 bude v súlade so zákonom o odpadoch, nakoľko samospráva nemôže byť zisková z poplatkov za TDO, ale ani stratová. Poplatky za TDO musia pokryť celoročné výdavky za odvoz a spracovanie komunálneho odpadu.

ZMENA V DANI ZA PSA

Dňa 11.11.2016 na svojom riadnom zasadnutí prijalo obecné zastupiteľstvo uznesenie o dani za psa, kde daň za psa ostáva **3,30 eur**. Zmenila sa daň za každého ďalšieho psa z 5,00 eur na 3,30 eur. Číže sadzba dane za každého psa bude od 01.01.2017 vo výške 3,30 eur na každého psa.

Daň za psa sa bude vyberať spolu s daňou z nehnuteľností.

Ing. Mgr. Miriama Leščišinová

► ZAČALA SA REKONŠTRUKCIA DOMU SMÚTKU

V septembri začala rekonštrukcia domu smútku. Rozhodlo o tom obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí a prijalo o tom aj uznesenie. Predmetom rekonštrukcie sa poslanci začali zaoberať na zasadnutiach komisií, obecnej rady a obecnom zastupiteľstve na základe podnetov občanov. Zavážil aj fakt poruchy chladiaceho zariadenia a vyjadrenia firmy o tom, že naše chladiace zariadenie sa už nedá opraviť. Tvaromiestne konanie všetkých poslancov OZ priamo na mieste sa zopakovalo viackrát, lebo bol ako odborník prizvaný aj projektant Ing. Hrabčák. Jeho odborné stanovisko a rady zavážili, a zvlášť upozornenie na nosnosť prednej steny zmenil rozhodnutie o plánovanom ukotvení železného pylónu. Všetky práce sa vykonali na základe projektovej dokumentácie. V zmysle zákona o verejnom obstarávaní bolo vyhlásené verejné obstarávanie na predmetnú rekonštrukciu. Na rozhodovaní o rekonštrukcii sa podieľal nepriamo aj náš duchovný otec, ktorého si prizvali poslanci, lebo chceli vedieť jeho názor. O tom, že sa rozhodlo správne, svedčia aj ohlasy občanov a návštevníkov cintorína. V novom roku sa dokončia rekonštrukčné práce výmenou chladiaceho zariadenia, vymaľovaním interiéru a exteriéru.

► OBEC LENARTOV POŽIADALA o pozemky v blízkosti cestného telesa

Bezpečnosť a ochrana zdravia obyvateľov obce je na poprednom mieste v riešení najpálčivejších problémov. Cesta 1/77, ktorá je cestou 1. triedy a je v správe Slovenskej správy ciest, je cestným telesom, ktoré spája Lenartov s celým Slovenskom. Prilahlé pozemky okolo cesty sú vo vlastníctve štátu, preto Obec Lenartov oslovila listom Slovenskú správu ciest v Bratislave o oddelimitovaní týchto pozemkov, nakoľko výstavba chodníkov sa nemôže realizovať na cudzom pozemku. Získali sme kladnú odpoveď a po doložení všetkých potrebných dokumentov získa Obec Lenartov tieto pozemky do vlastníctva. Podľa ich vyjadrenia je veľkým plusom pre obec právoplatný Územný plán obce a PHSR. K tomuto kroku pristúpila obec z dôvodu plánovanej výstavby kanalizácie. Preto sa zahájili prípravné práce na chodník, nakoľko je potrebné realizovať geometrický plán, štúdiu, projektovú dokumentáciu a usmernenie odborníkov, či nad kanalizáciou môže byť umiestnený chodník.

Výstavba chodníkov v našej obci bude aktuálna až po vybudovaní kanalizácie.

► Prasknuté stĺpy elektrického vedenia v obci

Aj v blízkosti vášho domu sa takýto stĺp nachádza? Patrí firme Východoslovenská distribučná a.s. Košice, ktorá ich eviduje a vykonáva pravidelné revízie. Na podnet Obce Lenartov – z dôvodu rastúceho počtu praskania betónových stĺpov vykonala opätovnú revíziu, kde došlo k výmene a ďalšie plánuje vymeniť na budúci rok.

► Lenartov a kanalizácia

Aktuálny stav kanalizácie v Lenartove a s ČOV Lenartov – Malcov je v rovine mailovej komunikácie. VVS a.s. Košice na žiadosť Obce Lenartov o stave plánovanej výstavby predkladá termíny, ktoré už ale nie sú aktuálne. Viď mailová komunikácia zo septembra 2016:

„Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku pre predmetný projekt bola v ostatnej výzve MŽP SR schválená v rámci Operačného programu kvalita životného prostredia a na základe nej bola medzi našou spoločnosťou a MŽP SR uzavretá zmluva o poskytnutí NFP ktorá je účinná. V zmysle tejto zmluvy resp. v zmysle jej dodatku č.1 by realizácia mala začať najneskôr v októbri tohto roka (pôvodne to malo byť už v apríli len sa nám troška skomplikoval výber zhotoviteľa). Takže už veríme, že to celé v septembri dotiahneme, aby sme v tom októbri začali.“

S pozdravom

Ing. Marián Basarab
útvár pre koordináciu zahraničnej pomoci
Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.

Historické archívy vydávajú svoje svedectvá aj o Lenartovčanoch

V zozname padlých v 1. svetovej vojne sa ocitli aj Lenartovčania:

KARAFÁ Georg, roč. 1896, padol v boji na fronte v Haliči, bol vojakom Práporu poľných strelcov, ktorý mal značku FJB 32.

GYURKA Jozef, roč. 1867, zomrel v epidemickej nemocnici na bližšie neurčenú chorobu. Bol vojakom Honvédskeho pešieho pluku č. 9, skratka HIR 9.

Pri prezeraní a štúdiu historických máp sa zistilo, že v zozname padlých vojakov rakúsko-uhorského pešieho pluku č. 67 je medzi padlými aj tento vojak:

MALASTEK Andrej, roč. 1888, Lenartov (okres Bardejov), zomrel v zajateckom tábore v Taliansku. Bol vojakom pešieho pluku, ktorý mal značku IR 67, väčšinu vojny bojovali v Haliči. Boli súčasťou 27. pešej divízie z Košíc.

V obci nevidujeme takéto mená, ani zaniknuté, okrem mena Karafa, preto je v záujme ozrejmeneia historických faktov zistiť všetko, čo sa dá o týchto vojakoch.

Prosíme občanov, ktorým sú tieto mená povedomé, alebo vedia nejaké skutočnosti, nech kontaktujú obecný úrad.

Na ozrejmeneie – peší pluk mal aj značku IR 67, väčšinu vojny bojovali v Haliči. Boli súčasťou 27. pešej divízie z Košíc.

► CHCETE BYŤ PRÍSEDIACIM NA SÚDE?

Nepotrebuje na to ani právnické vzdelanie!

O vine, či nevine na našich súdoch nerozhodujú len sudcovia. Na trestných pojednávaniach sa musia radiť so sudcami z ľudu. Dvaja prísediaci môžu dokonca sudcu aj prehlasovať.

Do funkcie príseďiaceho na okresnom súde vás zvolí obecné zastupiteľstvo. Ako prísediaci nemusíte mať právnické vzdelanie, no musíte mať aspoň 30 rokov, byť bezúhonný a zdravotne spôsobilý. Ste pod prísahou, o konkrétnych prípadoch s nikým nesmiete hovoriť. Je to skôr čestná funkcia, bez honoráru a iba za cestovné náhrady. Záujem o členstvo v trestnom senáte je čoraz menší aj medzi dôchodcami. Volební sú na 4 roky s tým, že musia dokončiť aktuálne prebiehajúci súdny proces.

Zodpovednosť za odstránenie snehu zo strechy

Otázka:

Kto je zodpovedný za odstránenie napr. cencúľov či snehu zo strechy?

Odpoveď:

Padajúci sneh či padanie cencúľov zo striech môže spôsobiť škody nielen samotnému objektu, na ktorom sa sneh nachádza, ale aj škody na cudzom majetku alebo ujmu na zdraví.

Za ich odstránenie zodpovedá vlastník stavby a túto jeho povinnosť upravuje:

- zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a
- zákon č. 50/1976 Zb. stavebný zákon.

V súlade s uvedenou právnou zásadou vlastník pri presadzovaní svojich individuálnych vlastníckych záujmov musí rešpektovať aj záujmy iných, najmä verejný záujem. Výkonom svojho vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie.

Zdroj: JUDr. Katarína Bystrická

Overovanie podpisov ► pre chorých ◀

Obec Lenartov oznamuje, že v prípade potreby je overovanie podpisu možné aj v domácnosti žiadateľa. Zohľadňuje sa jeho vážny zdravotný stav. Overenie podpisu sa spoplatňuje v zmysle zákona o správnych poplatkoch, to znamená, že na sociálne účely je overenie podpisu bez poplatku. V prípade overenia podpisu v nemocničnom zariadení je potrebné zabezpečiť pracovnícke obce dopravu do/z nemocnice.

■ AKO POSTUPOVAŤ PRI ÚMRTÍ OBČANA

Jedným z najsmutnejších okamžikov ľudského života je strata niekoho blízkeho. Každý z nás sa v živote ocitne v situácii, ktorá prináša smútok a veľmi ťažko sa prekonáva. Všetci vieme, že raz to musí prísť, že kolobeh života sa oklamať nedá. Smrť nedáva dopredu vedieť, kedy zasiahne. A práve vtedy, keď nás prekvapí nečakaná smutná udalosť, myseľ nám ovládne smútok, strach z toho, čo bude nasledovať a možno aj neschopnosť myslieť racionálne. Úmrtie niekoho blízkeho znamená okrem žiaľu aj množstvo rôznych starostí a snahu o čo najdôstojnejšiu poslednú rozlúčku.

Podľa zákona o pohrebníctve č. 131/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov, musia byť ľudské pozostatky pochované na pohrebisku alebo spopolnené. Postup pri úmrtí je obsiahnutý v piatej časti zákona o zdravotnej starostlivosti aj v už spomenutom zákone o pohrebníctve, ktorý ustanovuje povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pri úmrtí osoby. Ak zosnulý za svojho života nezanechal žiadne pokyny v súvislosti s pohrebom, druh pohrebu určia pozostalí.

■ Úmrtie doma

Ak nastane úmrtie doma je potrebné ihneď zavolať pohotovosť (112 alebo 155) a oznámiť uvedenú udalosť. Do príchodu lekára neobliekajte zosnulého, ani nijako s ním nemanipulujte. Obhliadkou sa zisťuje smrť, jej čas a príčina. Každý je povinný poskytnúť lekárovi, ktorý obhliada mŕtve telo, informácie o okolnostiach, za ktorých došlo k úmrtiu. Po obhliadke lekár vypisuje tzv. List o prehliadke mŕtveho a štatistickom hlásení o úmrtí. V tomto liste je aj informácia o ďalšom navrhovanom postupe (pitva alebo pochovanie). Po ukončení procesných úkonov je možné zosnulého na základe Vami vybranej pohrebnej služby transportovať do Domu smútku a následne ho pochovať.

■ Úmrtie v nemocnici

Budete kontaktovaní personálom nemocnice, ktorý Vám poskytne všetky informácie o úmrtí. Zdravotnícke zariadenie je povinné informovať pozostalých o úmrtí bezodkladne, ponechať mŕtve telo počas dvoch hodín od úmrtia na lôžku, zabezpečiť prevoz na patologicko-anatomické oddelenie, v prípade potreby vykonať pitvu a pripraviť telo na bezodkladné vydanie ľudských pozostatkov blízkej osobe a pozostalým. Vtedy stačí prísť do pohrebnej služby a dojednať príslušné náležitosti o poslednej rozlúčke. Je potrebné doniesť oblečenie pre zosnulého, list o obhliadke mŕtveho a jeho občiansky preukaz a riadiť sa pokynmi nemocnice a pohrebnej služby.

■ Úmrtný list

Ak ste nepožiadali pohrebnú službu o vybavenie dokladov, je potrebné osobne vybaviť úmrtný list na matričnom úrade, v ktorého obvode došlo k úmrtiu.

Na zápis do knihy úmrtí je potrebné predložiť:

- najmenej 3x List o obhliadke mŕtveho, ktorý vám vystavil obhliadajúci lekár,
- občiansky preukaz zosnulého,
- občiansky preukaz osoby, ktorá vybavuje pohreb,
- matrika v prípade nezrovnalostí môže požadovať aj rodný list, alebo sobášny list zosnulej osoby.

Prvý originál úmrtného listu sa vydáva bez poplatku. Každý ďalší originál /okrem zdokladovania na sociálne a dôchodkové účely/ je vydaný za správny poplatok 5,00 €, v zmysle zákona o správnych poplatkoch č. 145/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov. Matrika zasiela úmrtný list a dokumenty na príslušný okresný súd – k dedičskému konaniu. Na úmrtnom liste je vyznačená osoba zabezpečujúca pohreb, ktorá je zároveň prvou kontaktnou osobou pre notára, za účelom predbežného šetrenia.

■ Dom smútku

Je potrebné kontaktovať osobu poverenú spravovaním Domu smútku v našej obci, ktorou je pán:

- Milan Chomjak   Lenartov 80   tel. č. 0915 379 885
- Jozef Blanda   Lenartov 179   tel. č. 0948 410 270

a dojednať podmienky prijatia zosnulého do Domu smútku. Poverené osoby Vám odovzdajú kľúč od Domu smútku, skrine na náradie a elektrickej rozvodne, ktoré Vám budú k dispozícii až do ukončenia pohrebu a zapnú chladiace zariadenie. Za použitie priestorov Domu smútku počas pobožností za spásu duše zomrelého v dňoch pred pohrebom, ako aj počas obradu pozostalí neplatia obci žiadne poplatky.

■ Hrobové miesto

Veľmi dôležité je zabezpečiť výber hrobového miesta.

Ak už pre zomrelú osobu existuje hrobové miesto, pozostalí si zabezpečia otvorenie a úpravu hrobového miesta po pohrebe podľa toho, či ide o nové hrobové miesto alebo o hrobku:

- ak ide o hrobku, zabezpečia si otvorenie a úpravu hrobového miesta pohrebnou službou, ktorá ho zhotovila.

Ak pre zomrelú osobu neexistuje hrobové miesto, pozostalí požiadajú o hrobové miesto:

- ak ide o nové hrobové miesto pozostalí kontaktujú hore uvedené poverené osoby, resp. obecny úrad a požiadajú o vytvorenie nového hrobového miesta, o výkop alebo o odkúpenie hrobky.

Ak ide o vytvorenie nového hrobového miesta sú pozostalí povinní s obcou uzavrieť nájomnú zmluvu na toto hrobové miesto.

■ Pohrebné práce / hrobári:

Hrobárov usmerňujú poverené osoby. Vedúcim hrobárov v našej obci je pán Jaroslav Bilý, tel. číslo 0902 691 524, ktorý zodpovedá za ďalších 3 pomocných hrobárov. Hrobári vykopú hrob po určení miesta poverenými osobami alebo starostkou obce, v prípade jej neprítomnosti zástupcom starostky. Po ukončení pohrebu je vedúci hrobárov povinný náradie vrátiť povereným osobám, ktoré ho uzamknú v určenej skrini. Hrobári sú povinní pri pohrebe používať jednotné pracovné uniformy. Odmena za vykopanie hrobu môže byť realizovaná na požiadanie cez obecny úrad. Obecny hrobári nemusia byť priznaní na kopanie hrobu v prípade, ak sa rodina podujme zabezpečiť vlastných hrobárov. Ale aj na tých sa vzťahujú rovnaké povinnosti.

■ Cirkevný pohreb

O vykonanie cirkevného pohrebu je potrebné požiadať osobne na miestnom farskom úrade a zároveň predložiť 1x List o prehliadke mŕtveho, vystavený obhliadajúcim lekárom a potvrdený matričným úradom. Pobožnosti za spásu duše v dňoch pred pohrebom si zabezpečujú pozostalí zväčša po ukončení večerných sv. omší, resp. podľa dohody v rodine, pred prvou pobožnosťou oslovia jednu z osôb, ktoré sa zvyknú počas týchto pobožností v našej obci modlievať. Rodina pozostalých zabezpečí potrebný počet mužov, ktorí budú sprevádzať rakvu v sprievode z Domu smútku až ku hrobovému miestu a rakvu uložia do zeme. Taktiež je potrebné zabezpečiť potrebný počet mužov k zástavam. Vence a kvety po obrade v Domu smútku si rozdelí zvyčajne najbližšia rodina zosnulého a nesú ich v sprievode na cintorín až k otvorenému hrobu.

Je zaužívaným zvykom zvoniť pri úmrtí nášho farníka. Zvoní sa pri nahlásení úmrtia na umieračik. Tiež sa zvoní v deň úmrtia a v deň pohrebu. Zvonenie zabezpečuje kostolníčka pani Mária Kačmárová, ktorej je treba tiež nahlásiť úmrtie. Pohrebné obrady sú doprevádzané spevom. Je potrebné o čase pohrebu kontaktovať aj kantora, ktorým je pán Ján Frandofer. Príbuzní alebo blízki môžu po dohovore s kňazom predniesť rozlúčkový príhovor, ktorý by mal vyjadrovať osobný vzťah k zosnulému.

■ Potvrdenie o usporiadaní pohrebu alebo účasti na pohrebe

Obec ako správca cintorína Vám na požiadanie v deň pohrebu vydá potvrdenie o účasti na pohrebe, ak uvedené potvrdenie potrebujete zdokladovať u svojho zamestnávateľa ako pracovné voľno s náhradou mzdy. Tieto potvrdenia sú oslobodené od poplatkov.

■ Pohrebná hostina – Kar

Ak plánujete usporiadať pohrebnú hostinu (ďalej len kar) a chcete, aby sa konal v Kultúrnom dome v Lenartove, je potrebné vopred požiadať o prenájom miestnosti.

■ Čo vybaviť po pohrebe

Vykonaním pohrebu pre pozostalých ešte nekončí vybavovanie rôznych záležitostí. Musia o úmrtí informovať viaceré úrady.

Nápomocné informácie:

- Matričný úrad, ktorý vydá úmrtný list, potvrdí pozostalým aj Žiadosť o príspevok na pohreb. Pochovanie zomrelej osoby Vám na tomto doklade potvrdí pohrebná služba, resp. obec, ako správca cintorína. Tlačivo si po pohrebe vyplňte ako žiadateľ, priložte kópiu úmrtného listu, kópiu potvrdenky o zaplatení rakvy a spolu so svojim občianskym preukazom zdokladujte ÚPSVaR v Bardejove. Tento príspevok je štátnou jednorazovou dávkou aktuálne vo výške 79,76 €.
- Matričný úrad, ktorý vydal úmrtný list vystaví aj potrebný počet oznámení o úmrtí a odoberie pozostalým občiansky preukaz zomrelej osoby, ktorý vráti príslušnému riaditeľstvu policajného zboru.
- Preukaz zdravotného poistenia zomrelej osoby vráťte príslušnej zdravotnej poisťovni.
- Ak bola zomrelá osoba majiteľom vodičského oprávnenia alebo cestovného pasu, odovzdajte neodkladne tieto doklady na príslušnom riaditeľstve policajného zboru
- Nezabudnite aj na iné záležitosti: napr. ZTP preukaz, účty v bankách, zmluvy u mobilných operátorov, o dodávke vody a elektrickej energie, poisťky a pod.

Vybaviť pohreb nie je také zložité, akoby sa na prvý pohľad zdalo – len tým, že je človek v ťažkom psychickom rozporení sa aj z jednoduchých vecí stávajú ťažko riešiteľné.

Mgr. Nováková Eva

► Informácie pre pracujúcich penzistov

Sociálna poisťovňa zvyšuje dôchodky pracujúcim penzistom vďaka tomu, že zo svojho platu musia platiť odvody na dôchodkové poistenie. O vyšší dôchodok potom môžu požiadať, len čo prestanú pracovať. Na rozdiel od minulosti sa od minulého roku zvyšujú dôchodky pracujúcich penzistov aj automaticky. Od januára sa tak penzia zvýši tým ľuďom, ktorí počas tohto roka neprestali pracovať a budú teda dôchodkovo poistení aj v posledný deň roku. Zároveň sa automaticky dôchodky zvýšia aj tým ľuďom, ktorí síce počas roka prestali pracovať, no o prepočítanie dôchodku nepožiadali.

O koľko sa penzisti vďaka práci zvýši dôchodok, závisí predovšetkým od toho, koľko zarába a či popri práci aj poberá dôchodok, alebo nie. Ak by niekto celý tento rok pracoval a jeho plat by bol na úrovni priemernej mzdy, jeho penzia by sa zvýšila približne o 5,50 eura. V prípade že niekto dovŕšil dôchodkový vek, a keďže naďalej pracuje, nepožiadal by o dôchodok, vypočítaná suma by sa mu zvýšila o dvojnásobok v porovnaní s tým, keby penziu poberal. To znamená, že ak by celý tento rok pracoval za priemernú mzdu, jeho dôchodok by sa mal zvýšiť asi o 11 eur. Navyše ľuďom, ktorí nepoberajú penziu, aj keď na ňu majú nárok, sa vypočítaný dôchodok zvýši o ďalších pol percenta za každých 30 dní, keď dôchodok nedostávali, hoci mohli. Ak by niekto začal poberať penziu až po roku po dosiahnutí dôchodkového veku, vypočítaná

suma by sa mu zvýšila o šesť percent.

Nárok na zvýšenie dôchodku majú starobní penzisti bez ohľadu na to, či pracujú na zmluvu, alebo na dohodu. V oboch prípadoch im totiž zamestnávateľ musí zo mzdy strhávať odvody na dôchodkové poistenie. Zvýšiť svoj dôchodok prácou si môžu aj predčasní penzisti. U nich však platí, že len čo im vznikne povinné dôchodkové poistenie, Sociálna poisťovňa im zastaví výplatu penzie. Každý predčasný dôchodca si tak musí rozmyslieť, či je preňho výhodnejšie poberať mzdu, alebo predčasný dôchodok. O dôchodok prídu predčasní penzisti bez ohľadu na výšku svojho zárobku.

Naopak, invalidní dôchodcovia, napriek tomu, že môžu pracovať, nemôžu vďaka tomu získať vyšší invalidný dôchodok. Zaplatené odvody sa im zohľadnia až po dosiahnutí dôchodkového veku, keď budú žiadať o starobný dôchodok.

***

► DO POZORNOSTI NEZAMESTNANÝM Úrady práce sprísňujú podmienky

Podmienky evidencie uchádzačov o zamestnanie na úradoch práce sa majú v roku 2017 sprísniť. Ak nezamestnaný predčasne opakovane skončí do jedného mesiaca zamestnanie sprostredkované úradom práce, pol roka sa nebude môcť vrátiť do evidencie uchádzačov o prácu.

Obmedziť by sa mala aj možnosť zárobkovej činnosti pre nezamestnaných evidovaných na úrade práce. V súčasnosti totiž môže evidovaný nezamestnaný zarobiť v hrubom 148,57 eura bez toho, aby bol vylúčený z evidencie nezamestnaných. Rezort práce a sociálnych vecí chce evidovaným nezamestnaným zakázať prácu v pracovnom pomere a obmedziť prácu na dohodu na najviac 40 dní v roku.

Nezamestnaní budú mať jednoznačnú povinnosť **nahlasovať úradu práce vykonávanie zárobkovej činnosti predložením dohody najneskôr deň pred nástupom do práce** a následne preukázať príjem z tejto dohody. Ak toto nezamestnaný nedodrží, bude vyradený z evidencie.

••••• Seniori, pozor na podvodníkov! •••••

Podvodníci využívajú rôzne finty na oklamanie dôchodcov. Jednou z nich je to, že vám niekto zavolá, že váš vnuk mal nehodu a potrebuje peniaze. Nenalette takým podvodníkom, ale volajte políciu. Podobne postupovala dôchodkyňa z Dubovice, kde nenaletela podvodníkom, ale okamžite zavolať políciu. Prešovskí policajti zakročili hneď, ako prišiel pre peniaze k nej domov. Nedajte sa oklamať ani falošným pracovníkom elektrární alebo vodární, ktorí oznámia, že odpisujú stav vodomerov alebo elektromerov. Obec vždy obecným rozhlasom občanom oznamuje, že sa uskutočňuje odpis vodomerov alebo elektromerov. Ten sa robí po celej obci.

Miestny poplatok za rozvoj Obce Lenartov na rok 2017 nezavádza

Dňa 1. novembra 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj. Týmto sa zavádza do miestnej daňovej a poplatkovej sústavy druhý miestny poplatok. Sústavu miestnych poplatkov tvorí:

1. miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
2. miestny poplatok za rozvoj.

Rozdiel medzi týmito poplatkami je v tom, že poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je obec povinná – musí zaviesť. Obec nie je povinná – môže, ale nemusí, zaviesť miestny poplatok za rozvoj.

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva poslanci rozhodli o tom, že tento miestny poplatok Obec Lenartov od 01.01.2017 **nezavedie**.

BUĎME OHĽADUPLNÍ VOČI OSTATNÝM!

Život na dedine je závislý aj od konania a správania jej obyvateľov. Niektorí naši rodáci si svoj život v meste zmenili a radi by ho prežili na staré kolená u nás, na dedine. Ale klud a pohodu im často znepríjemňujú vodiči áut, ktorí veľkou rýchlosťou, s burácajúcim motorom a kúdolmi prachu "spríjemňujú" bývanie v časti od kovalne po cintorín. Táto miestna komunikácia sa niekedy mení na rýchlostnú dráhu, pričom krátkosť cesty a vysoká rýchlosť dáva nepochopiteľnú odpoveď, komu to pomôže. Nikomu, len dotýčaný vodič si asi neuvedomuje svoje konanie....

Buďme preto ohľaduplní voči ostatným, žijú tu aj iní a chcú ostať žiť!

Komunikačná kampaň NEZATVÁRAJME OČI!

Slovensko patrí v rámci EÚ ku krajinám s nízkym počtom nehnuteľností pripojených na verejnú kanalizáciu. K špecifikám z pohľadu odborníkov z krajín EÚ, patrí aj nelogicky nízka napojenosť na kanalizáciu v obciach, ktoré ju majú vybudovanú.

Viceprezident Asociácie vodárenských spoločností Ing. Stanislava Hrehu, PhD.: Reálny stav je taký, že starostovia bojujú o výstavbu kanalizácií pre svoje obce. Po vybudovaní nákladnej kanalizácie vodárenské spoločnosti zápasia s nezaujmom obyvateľov o pripojenie sa. Problém je v tom, že ľudia v mnohých prípadoch nielenže nezaujímajú obrovské vynaložené prostriedky na stavbu kanalizácie zo zdrojov vodární, SR a EÚ, ale nezaujíma ich ani zdravotno-ekologické hľadisko.

Asociácia vodárenských spoločností pripravila environmentálnu komunikačnú kampaň s názvom Nezatvárajme oči! Celoslovenská mediálna kampaň bojuje o záujem verejnosti v rámci ochrany životného prostredia a podzemných vôd a oslovuje obyvateľov Slovenska – vlastníkov nehnuteľností s výzvou k ich pripojeniu sa na verejnú kanalizáciu. Podľa platného zákona je vlastník nehnuteľnosti povinný pripojiť sa na verejnú kanalizáciu v obci, kde je vybudovaná.

► Máte na svojom pozemku v intraviláne spoluvlastníka čs. štát? Obec Vám dokáže pomôcť.

Ak máte na svojom liste vlastníctva LV, na parcele C KN, účastníka právneho vzťahu ČS. ŠTÁT, je možné si to vysporiadať.

Ustanovenie § 2 zákona o majetku obcí vymedzuje, ktorý konkrétny majetok prechádza z vlastníctva Slovenskej republiky do vlastníctva obce, pričom ide o špecifický spôsob nadobudnutia majetku na základe zákona.

V rámci majetkoprávneho vysporiadania svojej nehnuteľnosti je možné požiadať Obec Lenartov o pomoc. Obec požiada o vypracovanie delimitačného protokolu, ktorým majetok prechádza do vlastníctva obce. Následne sa táto nehnuteľnosť môže majetkoprávne vysporiadať v prospech užívateľa. Na takéto vysporiadania vlastníckych vzťahov slúži register obnovennej evidencie pozemkov (ROEP). V našej obci prebehla ROEP, a aj napriek tomu sú vlastnícke vzťahy v intraviláne nevysporiadané.

Nehnuteľnosť v extraviláne obce patriaca štátu – túto spravuje Slovenský pozemkový fond (SPF). Dňa 24. júna 1991 nadobudol účinnosť zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o pôde), ktorý stanovil, že tieto nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu spravuje právnická osoba – SPF.

► PODPORA ZATEPLOVANIA RODINNÝCH DOMOV POKRAČUJE

Spotreba energií v bytových budovách tvorí významný podiel v rámci celkovej energetickej spotreby. Z uvedeného dôvodu vlády prijala opatrenie, ktoré má motivovať vlastníkov rodinných domov na obnovu, ktorou sa

1. zníži spotreba energie
2. zlepšia tepelnotechnické vlastnosti rodinných domov
3. znížia výdavky domácností na energie.

Podpora štátu sa poskytuje vo forme príspevku. Celková výška príspevku môže dosiahnuť až 6 500,- eur. Výška príspevku na 1 m² teplovýmennej plochy platná od 1. januára 2016:

Obvodový plášť	30 eur/ m ²
Strešný plášť	33 eur/ m ²
Otvorová konštrukcia	55 eur/ m ²
Vnútorná deliaca konštrukcia	11 eur/ m ²

Žiadosti sa na základe výzvy podávajú len elektronicky prostredníctvom elektronického formulára. Následne listinnú podobu žiadosti je potrebné zaslať na adresu podateľne MDVRR. Bližšie informácie získate na obecnom úrade.

DÁVAME DO POZORNOSTI POPLATOK ZA VODOMER

Od januára pribudne vo faktúre z vodární fixný poplatok za vodomér. V praxi to bude znamenať viac peňazí za menej vody. Konečná suma za vodné/stočné bude zložená z poplatku za spotrebovanú vodu, v prípade kanalizácie poplatok za stočné a poplatok za vodomér.

Tento poplatok zavádza Úrad pre reguláciu sieťových odvetví a bude ho musieť platiť každá domácnosť. Teda aj tí, ktorí majú nulovú spotrebu. Podľa odhadov ÚRSO sa náklady domácností zvýšia v priemere **o 18 € na rok**.

► ELEKTRONIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY sa vzťahuje aj na obec

Mestá a obce sú povinné poskytovať všetky svoje služby aj elektronicky, informovať o svojej činnosti a uverejňovať oznamy na elektronickej úradnej tabuli na ÚPVS. Vďaka využívaniu elektronických služieb tak ostáva občanom a podnikateľom viac času a peňazí na zabezpečenie ich vlastných potrieb a záujmov. Mestám a obciam takisto zostáva viac financií pre potreby svojich občanov.

Občania a podnikatelia z pohodlia svojho domova vyriešia všetko, čo potrebujú na jednom mieste. Úradníkom zaberá menej času administrovanie elektronických podaní, preto môžu viac času venovať kvalite vybavenia podania a ľahšie dodržiavať lehoty. Všetky elektronické podania,

ktoré podliehajú správny poplatkom, sú spoplatňované o 50 % nižším poplatkom až do výšky 140 €. Elektronické podania sú vybavované kompletne elektronicky. Nie je nutné nič tlačiť, ani posilať poštou. Mestá a obce šetria na papieri, tlačí a poštovnom.

V roku 2016 nastali viaceré zmeny v zákone o **eGovernmente**. Pôvodný termín začatia plnej elektronickej komunikácie je posunutý na 1.3.2017. Ďalší posun v termínoch je vo vzťahu k povinnej komunikácii s právnickými osobami. Právnické osoby sú povinné komunikovať s orgánmi verejnej správy elektronicky. Táto povinnosť je metodickým usmernením vlády SR zadefinovaná najneskôr od 1.1.2017.

► OČKOVANIE PROTI CHRÍPKE vám preplatia

Zdravotné poisťovne oznamujú, že svojim poistencom preplatia očkovanie proti chrípke aj nad rámec zákona. Zo zákona musia preplatiť vakcínu pre deti od 3-12 rokov, ľuďom starším ako 59 rokov a pacientom so závažným chronickým ochorením. Všetci, ktorí prejavia záujem o očkovanie, poisťovne preplatia vakcíny v rámci benefitov v plnej výške bez doplatkov počas celej chrípkovej sezóny, t.j. od októbra do konca februára.

Za RTVS môžete platiť polovicu

Sadzba úhrady sa znižuje na polovicu platiteľovi, ktorý je poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu alebo poberateľom rovnocenných dôchodkových dávok vyplácaných zo zahraničia, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady.

Nárok na polovičnú sadzbu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil a preukázal vznik skutočnosti. Do tejto doby platiteľ platí úhradu 4,64 € za každý aj začatý kalendárny mesiac.

Na polovičnú sadzbu majú nárok poberatelia najmä nasledovných dôchodkových dávok:

- starobný dôchodok
- invalidný dôchodok
- vdovský dôchodok
- sirotský dôchodok

Poberatelia výsluhových dôchodkov majú nárok na polovičnú sadzbu úhrady po dovŕšení 60 rokov.

Poberatelia dávok v hmotnej núdzi

Sadzba úhrady sa znižuje na polovicu platiteľovi, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi alebo je osobou spoločne posudzovanou s poberateľom dávky v hmotnej núdzi a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže výbercovi úhrady.

Zdroj: RTVS

► MÁTE POŠKODENÉ BANKOVKY?

Poškodené bankovky môžete vymeniť v komerčnej banke alebo v NBS. NBS vymení poškodené bankovky bezplatne.

Náhrady sa neposkytujú za eurobankovky a euromince:

- pri ktorých je podozrenie, že sú falšované, alebo pozmenené,
- za úmyselne poškodené euromince, napríklad za euromince s vyvrtaným otvorom,
- za úmyselne znehodnotené alebo poškodené eurobankovky,
- za necelé euromince,
- ak ich poškodením bol spáchaný trestný čin,
- ak pochádzajú z trestného činu,
- ak eurobankovka je zložená z viac častí, ktoré nepatria k sebe.

Takto poškodené eurobankovky a euromince budú predkladateľovi odobraté bez náhrady a bude mu vydané potvrdenie o odobratí.

DESATORO OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV

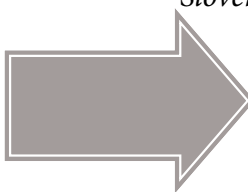
1. Dokumenty s osobnými údajmi (účty, neplatné kreditné karty,...) nevyhadzujte do smetných košov, ich likvidáciu vykonajte skartovaním alebo inou fyzickou likvidáciou.
2. Svoje osobné doklady nedávajte z ruky mimo Váš dohľad, nedávajte ich ako zálohu pri rôznych službách a výpožičkách, poskytnite ich iba osobám, ktorým to zákon vyslovene dovoľuje.
3. Na kopírovanie Vašich osobných dokladov musí oprávnená osoba organizácie žiadať Váš písomný súhlas, s výnimkou tých, ktoré na to majú právo na základe zákona (banky, poisťovne, súdy...).
4. Pri používaní internetu zvážte, či poskytnete svoje osobné údaje (vyplnením v rôznych dotazníkoch, pri využívaní sociálnych sietí – Facebooku a ďalších, pri nákupoch...). Všetko, čo uvediete na internete, sa môže dostať k širokému okruhu ďalších ľudí, ktorí môžu Vaše osobné údaje zneužiť či už na podvody alebo inú trestnú činnosť.
5. Pri používaní osobného počítača pravidelne aktualizujte antivírusový program.
6. Pri otváraní e-mailovej pošty dávajte pozor na neznámych odosielateľov. Vlastnou neopatrnosťou im môžete umožniť vstup do celej svojej schránky s veľmi citlivými údajmi.
7. Pri telefonických rozhovoroch neposkytujte svoje osobné údaje. Bezpečnosť telefonických liniek nie je dokonalá a môžete natrafiť na podvodníka, ktorý Vás môže osloviť v mene iného subjektu.
8. Neužívajte svoju adresu bydliska v telefonickej hlasovej schránke.
9. Neprezerajte Vaše osobné údaje, charakteristické informácie i okolnosti, ktoré by mohli byť zneužitelné vo Váš neprospech cudzím a nedôveryhodným osobám.
10. Všetky písomnosti vždy dôkladne prečítajte ešte pred tým, ako svoj súhlas potvrdíte svojim podpisom. Osoba, ktorá od Vás pýta Váš súhlas, je povinná Vás predtým informovať o tom, akým spôsobom bude nakladať s Vašimi osobnými údajmi a akých práv sa ako dotknutá osoba môžete domáhať.

Vaše spory s bankou vyrieši OMBUDSMAN

Máte spor s bankou alebo boli porušené vaše práva ako spotrebiteľa?

Môžete sa obrátiť na bankového ombudsmana – p. Evu Černú a jej tím právnikov. Od založenia kancelárie ombudsmanky sa na ňu obrátilo takmer 14 500 ľudí. Oficiálne sa za osem rokov prešetrilo spolu 2 630 podnetov. V uplynulom roku bolo 160 podaní vybavených osobne, 1 042 telefonicky a 783 elektronickou poštou. V roku 2015 dosiahla materiálna satisfakcia poskytnutá klientom vo forme vrátenia či odpustenia poplatkov alebo zľavy z úrokovej sadzby takmer 15.000 eur.

Adresa
Bankový ombudsman
Slovenská banková asociácia
Rajská 15/A
811 08 Bratislava 1
Konzulácie
Streda: 9:00 – 17:00
Telefón
02 57 205 309
Email
ombudsman@bankovyombudsman.sk

Program Šláger TV

je v štandardnej programovej ponuke Skylink a mal by všetkým fungovať v poriadku. Ak niekomu tento program nefunguje, je potrebné sa obrátiť na Skylink individuálne spolu s číslom dekódovacej karty a značkou a typom satelitného prijímača, ktorý používajú, pretože dôvodov, prečo program nefunguje, môže byť niekoľko.

Najčastejšou príčinou je zastaraný typ satelitného prijímača, ktorý nevie prehrávať HD programy. Program Šláger TV je vysielaný vo formáte MPEG4. Tento formát je schopný prijímať iba HD satelitný prijímač.

Druhou najčastejšou príčinou je nesprávne naladenie satelitného prijímača. Program Šláger TV bol v nedávnej dobe preladený a teraz vysiela na nových parametroch. Všetky aktuálne parametre naladenia nájdete tu: <http://www.skylink.cz/parametry-ladeni>

Parametre pre naladenie programov

Aby boli televízne programy Skylinku dostupné, musia byť správne naladené. Výhodu majú zákazníci, ktorí používajú satelitný prijímač vybavený funkciou automatického ladenia a usporiadania programov (FastScan) – naladenie programov vykoná ich prijímač vždy automaticky. Ostatní zákazníci si musia televízne programy naladiť manuálne a použiť tieto parametre pre naladenie.

Zverejňovanie blahoprianí jubilantom

Mnoho miest a obcí si spomenie na svojich jubilantov a zverejní im na svojej webovej stránke alebo v miestnych novinách blahoprianie. Mnohí si povedia o aký pekný počin ide. Len zverejnenie môže mať aj svoju odvrátenú stránku, a nie každému sa môže páčiť publikovanie jeho mena s vekom.

Čo na to zákon na ochranu osobných údajov?

Podľa jeho ustanovení má zverejňovanie jubilačných blahoprianí dve roviny. Prvou je získanie samotných osobných údajov jubilantov. Mnohé mestá a obce k tomu použijú osobné údaje, ktoré majú v registri obyvateľov. A tu narážajú na ustanovenia zákona. Ten hovorí o tom, že pokiaľ získavate osobné údaje na nejaký účel, tak ich nemôžete použiť za iným účelom. Osobné údaje v registri obyvateľov určite neboli získavané za účelom želania dobrého zdravia jubilantom. Preto je potrebné vytvoriť samostatný informačný systém, v ktorom budú získavané a spracovávané osobné údaje len za týmto účelom, a poskytnúť ich priamo jubilantovi. Druhou rovinou je samotné zverejnenie blahopriania. Vzhľadom na to, že neexistuje žiadny právny základ na takéto zverejňovanie, je potrebné mať súhlas samotného jubilanta. Nestačí ak o to požiada niektorý z príbuzných. Bez jeho súhlasu by ste nemali jeho osobné údaje zverejňovať. Je to len na ňom či to oznámi aj svojim spoluobčanom.

POTREBUJETE POMOC?

Pre našich, skôr narodených občanov, ktorí sú osamelí, chorí a nevládni ponúkame pomoc.

Ak potrebujete odhrnúť sneh, nanosiť drevo alebo pomôcť s nákupom, oznámte to na obecný úrad telefonicky na t.č. 4706004 alebo hociktorému zamestnancovi obce. **Bez vášho oznámenia nevieme, s čím vám môžeme pomôcť.**

ZAMYSLENIE KREŠŤANA

Drahí veriaci, milí Lenartovčania, keď prichádza Nový rok, býva všade rušno. Zátky od šampanského strieľajú, smiech a veselie je skoro na každom kroku. Stretávame priateľov a prajeme im všetko možné aj to nemožné. Všetci sa s nádejou pozeráme dopredu a v duchu čosi očakávame. Nechcime za každú cenu veľké veci. Nech naše prania sú obyčajné. Žijme drobnosti, ktoré dni a týždne prinášajú a ako kamienok za kamienkom zapadajú do veľkej mozaiky života. Prosme o ľudskosť a normalitu života a urobme to teraz pri čítaní týchto niekoľkých riadkov, a povedzme to slovami filozofa a kresťana sv. Tomáša Morusa. Jeho modlitba je úprimná, a preto je tak obľúbená, že je jednoduchá:

» *Daj mi zdravé telo, Pane, – a múdrosť ako s ním zaobchádzať.*

Daj mi zdravú súdnosť, Pane, – nech vidím, čo je dobré a čisté kdekoľvek.

Daj mi dušu stále mladú, aby som nevzdychal a nereptal, – aby som nebral príliš vážne svoje pošinuté malé „ja“.

Prosím Ťa, Pane, daruj mi humor a milosť porozumieť vtipu, – nech mám radosť zo života a radosť viem aj druhým dať....

Milí veriaci, veľkosť prania nie je v úspechu a v komforte života, ale v plnosti vnútra človeka. Keď teda vstupujeme do nového roku a okolo nás doznieva silvestrovské veselie, majme v sebe radosť a vyjdime s práním nielen mať, ale byť.

» *Nemaj len pravdu, ale byť v pravde,*

nemaj len lásku, ale byť v láske.

Nielen mať slobodu, ale v slobode Božích detí aj žiť.

Nechajme si to všetko prejsť hlavou i srdcom.....

Milí veriaci, týmto Vás aj pozývam do Božieho chrámu na slávenie vianočných sviatkov, aby sme spoločne oslávili narodenie Dieťaťa Ježiša Krista, Božieho Syna.

Prajem všetkým požehnané, radostné a milostiplné vianočné sviatky. Modlite sa za seba, za svojich blízkych, ale aj za mňa. Aj ja Vás zahrňam do svojich modlitieb.

Nech Vás všetkých sprevádza a ochraňuje na každom kroku, a udelí svoju milosť a požehnanie aj v nastávajúcom Novom roku náš Pán Ježiš Kristus.

Váš duch. otec Marcel Štalmach

OBRAZY KŇAZA mali u nás veľký úspech

Amatérsky maliar, kňaz a farár v Blesovciach, vdp. Mgr. Peter Čiernik vystavoval olejomalby a reprodukcie známych obrazov v Komunitnom centre Maják. Obrazy na dreve, inšpirované kresťanskou vierou a tvorbou svojich veľkých vzorov – renesančných a moderných maliarov prerozprával Peter Čiernik kultivovaným štetcom a pedantným kresliarskym rukopisom.

Výstava, ktorá bola spojená s predajom, sa stretla s veľkým ohlasom zo strany občanov obce a ich návštevníkmi.

Návštevná kniha centra by zaznamenala rekord v návštevnosti. Svedčí o tom druhé doobjednanie obrazov, nakoľko záujem bol enormný a predalo sa 70 kusov. Výstava trvala od 10. novembra do 28. novembra 2016.

► OBEC UPOZORŇUJE

na povinnosť odstraňovať invázne rastliny, najbližšie už na jar

Obec Lenartov vyzýva vlastníkov pozemkov, aby v prípade zistenia výskytu inváznych rastlín a drevín na svojom pozemku ich bezodkladne odstránili a ďalej nerozširovali. Vhodné sú jarné mesiace.

Invázne druhy predstavujú vážne riziko a ich šírenie ohrozuje biologickú rozmanitosť pôvodných ekosystémov. Je potrebné ich odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, pretože postupne vytlačujú pôvodné domáce druhy a vytvárajú nové typy spoločenstiev.

V katastri obce sa nachádzajú tieto invázne rastliny a dreviny – **pohánkovec japonský, zlatobyľ kanadská, boľševník obrovský a ambrózia palinolistá**. Väčšina inváznych rastlín sa radí medzi silné alergény.

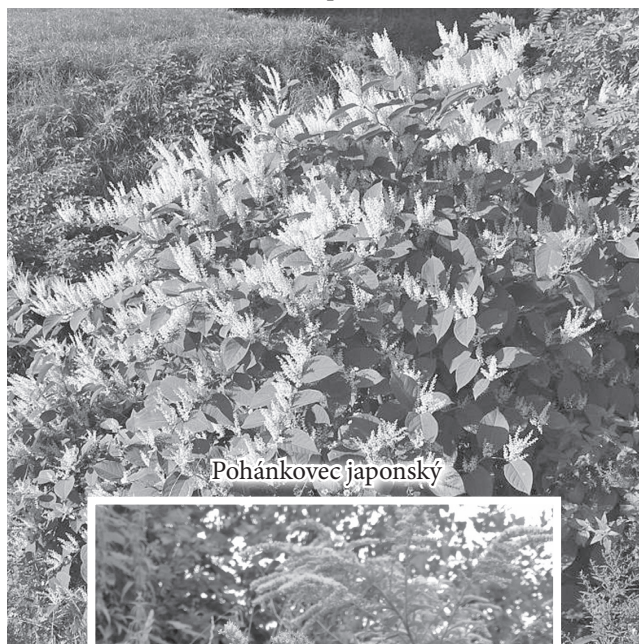
Na odstraňovanie inváznych rastlín je možné využívať nasledovné spôsoby:

1. Mechanický spôsob: kosenie, sekanie, rezanie, orezávanie, vytrhávanie, vykopávanie, orbu, pastvu, vypalovanie je výhodné využiť v prípadoch, kedy sa jedná o malú rozlohu populácie invázneho druhu alebo o výskyt len niekoľko málo jedincov.
2. Chemický spôsob: využíva sa hlavne pri plošne rozsiahlych porastoch.
3. Kombinovaný spôsob: je založený na mechanickom a následne chemickom ošetrovaní plochy. Ukazuje sa ako najúčinnjší.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny je vlastník, správca alebo užívateľ pozemku povinný odstraňovať invázne druhy rastlín a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu.

Ambrózia palinolistá

Pohánkovec japonský

Boľševník obrovský

Zlatobyľ kanadská

Aj ty hádžeš všetko do smetného koša? Prečo by si to mal zmeniť?

► VEDELI STE, ŽE ...

► čas rozkladu jednotlivých komodít, ktoré obsahuje komunálny odpad vo voľnej prírode je rôzny? Tým, že sa zbavíme nepotrebných vecí vyhodnotením do voľnej prírody, spôsobujeme nebezpečenstvo nielen obyvateľom, ale aj zvieratám vo voľnej prírode. Zafažujeme a znečisťujeme prírodu, ktorá sa s rozkladom jednotlivých komodít musí popasovať niekoľko rokov a v mnohých prípadoch niekoľko storočí či tisícročí!

► **Noviny a časopisy** sa v prírode rozložia v priebehu **niekoľkých mesiacov**.

► **Hliníkové plechovky** sa rozkladajú približne **20 – 100 rokov**.

► **Gumová pneumatika z automobilu** vo voľnej prírode predstavuje záťaž pre prírodu na približne **265 rokov** dlhú dobu.

► **PET fľaše a igelitové vrecká**, bez ktorých si výrobky v obchodných domoch ani nevieme predstaviť, sa v prírode rozkladajú približne **500 rokov**.

► **Polystyrén** nikdy nevyhadzujeme v prírode, lebo k jeho rozkladu dôjde až za **1000 rokov**.

► **Sklo** patrí medzi veľmi dobre recyklovateľný materiál a vyhadzovaním do voľnej prírody spôsobujeme zafaženie až na **4000 rokov**.

► VEDELI STE, ŽE ...

► na 112 sa dovoláte aj bez SIM karty?

112-tka je jediné číslo, kde bude Váš hovor automaticky prepojený (do 10-tich sekúnd) na záchranné služby – políciu, prvú pomoc alebo hasičov. Volať možno bezplatne a nepretržite 24 hodín denne z akéhokoľvek telefónu (pevnej linky či mobilu). Výhodou 112-čky je možnosť lokalizácie volajúceho, ako aj možnosť dovolať sa na číslo bez SIM karty.

Na toto číslo sa dovoláte vo všetkých krajinách EÚ. Toto číslo používajú aj v niektorých krajinách mimo Európskej únie, napríklad vo Švajčiarsku, Nórsku, na Islande, v Rusku, Turecku, či na Ukrajine.

► VEDELI STE, ŽE ...

► Slovensko je hradná veľmoc?

Vo svete by ste len ťažko hľadali krajinu, ktorá sa môže pýšiť takým počtom hradov a zámkov. Prvá písomná zmienka o najstaršom hrade na Slovensku Devín sa datuje do roku 868, Spišský hrad zapísaný do zoznamu UNESCO patrí svojou rozlohou medzi desať najväčších hradov na svete, hrôzostrašný príbeh krvavej grófky Alžbety Bátorovej z Čachtického hradu pozná už celý svet. Spolu však na Slovensku nájdete 220 hradov a hradných zrúcanín! Málo? K tomu pripočítajte 425 kaštieľov.

► VEDELI STE, ŽE ...

► na Slovensku sa po dlhé storočia ťažil drahokam?

Je to Slovenský opál! Slovenské opáľové bane sa nachádzajú na východnom Slovensku v Slanských vrchoch, ktoré sú v blízkosti Prešova a Košíc, medzi obcami Zlatá baňa a Červenica. V banskom revíri sa nachádza 27 oficiálnych štôlni, cez ktoré sa vstupovalo do podzemia. Baňa má 17 podlaží, z ktorých sú 4 kompletne zatopené vodou. Dĺžka chodieb v podzemí má cez 30 kilometrov! Sú najstaršie a najrozsiahlejšie svojho druhu na celom svete. Ťažba Slovenského opálu sa začala v 16. storočí, kedy Rakúsko-Uhorsko dobývacie právo udeľovalo hlavne Rakúšanom a Maďarom. Slováci tento drahokam iba ťažkou prácou dolovali z podzemia, a bohatli na ňom cudzinci. V roku 1922 sa na 90 rokov ťažba zastavila, kvôli povojnej situácii a zmene zriadenia.

Až v roku 2012 získava slovenská spoločnosť Opáľové bane Libanka, s.r.o. povolenie na povrchovú ťažbu a tým oživa ťažba Slovenského opálu.

Slovenské opáľové bane ponúkajú širokej verejnosti poznávaciu prehliadku bane cez portál štôlnie Jozef v dĺžke 1,3 km, ktorá trvá v priemer jednu hodinu. Fantastický zážitok z prehliadky bane umocňuje erudovaný výklad sprievodcu. No čerešničkou na torte je určite permoník, strážca pokladov a nerastov v podzemí, ktorého oči menia farby ako Slovenský opál!

*****50. VÝROČIE KULTÚRNEHO STÁNKU*****

Neviem, koľko rokov uplynulo od vtedy, keď pre nás neznámy pisár urobil na pergamen prvý záznam o Lenartove, hoci ten úradný je z roku 1427, keď už vtedy platilo daň 16 domov. Jedno však viem určite, že to urobil s láskou a myšlienkou zachovať pre budúce generácie a teda aj pre nás svedectvo doby o tom, ako a kto tu žil. Zasadil strom, ktorý zapustil pevné korene hlboko do zeme a na nich stojí odolný kmeň s mohutnou košatou korunou a každý jej konárik, či lístok predstavuje jeden osud, či život.

Možno tak vznikla KRONIKA. Takú kroniku má aj Lenartov, je písaná vždy zodpovedne a zachytáva jednotlivé dôležité fakty o živote u nás. Ja sa do tej kroniky vždy rád pozriem a tak tomu bolo aj teraz nedávno. Zastavil som sa pri roku 1964. V našej obci v tom čase pre potreby obce, ale aj JRD bola iba jedna stará budova *Hrabčakova chyža*, kde sídlilo JRD, MNV, bývala tam aj jedna rodina a ešte sa tam robili aj zábavy a bilancia. Nuž veru bezútešné prostredie i podmienky. Rozhodne bolo treba túto situáciu riešiť. Ako vhodné miesto na výstavbu kultúrneho stánku sa ukázali záhrady poniže farského mosta a tzv. *Bardzarova kerta*, kde boli sypance a zimná šmýkačka pre deti z pol dediny. Už v roku 1965 sa započali práce na výstavbe. Toto miesto je známe tým, že tu bol v minulosti kostol a cintorín, ktorý koncom 18. storočia zobrala voda. Počas kopania základov boli nájdené pozostatky kostí, ale aj kožená baranica s vlasmi, ktoré boli uložené do truhly a pochované na terajšom cintoríne vtedajším pánom farárom Jánom Gavlákom.

Nuž, aby to bolo presné, z kroniky za rok 1966 vyberám: "Ako bolo poznamenané, v minulom roku (1965) občania obce pristúpili k svojpomocnej výstavbe kultúrnosprávnej budovy MNV, ktorá bola ukončená v tomto roku (1966) a 5. novembra (na kermes) bola slávnostne odovzdaná do užívania občanom. Táto budova je nielen

ozdobou našej obce, ale pre budúce generácie bude aj pamätníkom obetavosti a pracovitosti ich predchodcov, pretože táto budova v celkovej hodnote 516 913 Kčs bola postavená v rekordnom čase za jeden rok. Na výstavbe tejto krásnej budovy sa podieľali všetci občania, ktorí tu odpracovali 7200 brigádnických hodín, čo v priemer na jednu domácosť

pripadá okolo 65 hodín. **Kolaudácia ako aj slávnostné odovzdanie kultúrneho domu** sa uskutočnilo 5.11.1966 o 18.00 hodine. Na tejto slávnosti sa zúčastnil predseda Okresného národného výboru Ján Pirč, ktorý slávnostne prestrihol pásku a odovzdal kľúče od budovy predsedovi Miestneho národného výboru Štefanovi Bortníkovi, ktorý má veľký podiel na stavbe tejto budovy. Večer bola milá slávnosť, na ktorej sa zúčastnili všetci občania obce v počte 350. Na tejto slávnosti vystúpila škola s kultúrnym programom a slávnostný prejav predniesol Ján Pirč. Po jeho slávnostnom referáte prácu národného výboru zhodnotil člen MNV a riaditeľ tunajšej školy Juraj Pangráč." Toľko naša kronika.

Nuž veru, 50 rokov uplynulo od tej doby. V Lenartove v tom čase žilo okolo 840 osôb, z toho 160 na osade a isto so mnou budete súhlasiť, že táto budova naozaj celé polstoročie statočne slúži všetkým, ktorí ju potrebujú. Mnoho sa za ten čas v Lenartove zmenilo, kultúrny dom však vydáva svoje svedectvo a plní svoje poslanie bez reptania. Záleží od nás, ako sa k nemu budeme správať, ako sa o neho budeme starať, aby ešte dlhé roky pre mnohé ďalšie generácie bol stankom, ktorý bude slúžiť Lenartovčanom a vždy si s úctou pripomenieme tých, ktorí sa o to zaslúžili.

Ján Bortník

LENARTOV DHZ

Aj my dobrovoľní hasiči Obce Lenartov sa Vám prihovárame prostredníctvom vydania obecných novín. Chceme byť bližšie k Vám, preto prílohou k tomuto článku je informačný letáčik s telefónnymi číslami na našich troch členov.

Kedy kontaktovať čísla z letáčika?

Ide najmä o situácie, ktoré si vyžadujú okamžitý zásah, predovšetkým požiar a priame ohrozenie života alebo majetku. Vieme pomôcť i pri odčerpávaní vody, problémoch s kanalizáciou, komínmi, umytím cesty. Letáčik je vhodné umiestniť na viditeľné miesto vo Vašej domácnosti, napr. na chladničku. Je pre náš zbor dôležité, aby sme vedeli v prípade potreby rýchlo a efektívne zasiahnuť v reálnom čase. Naša pomoc však nenahrádza profesionálnych hasičov, preto je na Vašom zvážení, na koho sa obrátite ako prvého.

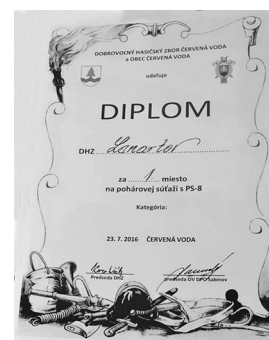
Je čas vykurovacej sezóny. Vzhľadom na neustále sa opakujúce požiare, ktoré vznikajú vo vykurovacom období, hlavne od komínov resp. od palivových spotrebičov, Vám DHZ Obce Lenartov touto cestou pripomína zásady protipožiarnej bezpečnosti. Počas používania lokálnych palivových spotrebičov je povinný každý užívateľ rešpektovať všeobecný záväzný predpis – vyhl. MV SR č.401/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické podmienky a požiadavky požiarnej bezpečnosti pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov, dymovodov, o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol.

Chcel by som tiež vysloviť veľkú pochvalu nášmu dorasteneckému družstvu za veľmi dobré umiestnenia a časy v hasičskom športe, ktorí sa v tejto sezóne zúčastnili 15 súťaží, z toho dvoch nočných v Obci Terňa a Sveržov. Pričinili sa tak o zviditeľňovanie Obce Lenartov.

Prehľad najlepších športových úspechov:

1. miesto – Pohár starostu Obce Červená Voda s PS8, čas 25:62
2. miesto – Pohár starostu Obce Hrabovec s PS15, čas 18:49
2. miesto – Slovenský pohár Českej Extraligy (3B) Obce Rokytov s PS15, čas 22:58
2. miesto – Pohár starostu Obce Sveržov s PS15, čas 19:01
3. miesto – Memoriál Jozefa Džalaja, Raslavice s PS15, čas 19:59
3. miesto – Pohár starostu Obce Šarišský Štiavnik s PS15 čas 19:76
3. miesto – Pohár starostu Obce Rokytov s PS15, čas 18:95

Gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov!

1. miesto – Pohár starostu Obce Červená Voda

Peter Harňák, predseda DHZ
Foto: Miloš Bortník, ml.

ČAS RÁTA DNI KONCA ROKA 2016...

Ani sa nenazdáme a o pár dní sa rozlúčime so starým rokom, ktorý nám v našej škole ubehol akosi prirýchlo.

Aj keď naším cieľom bolo žiakov nielen vzdelávať, ale aj vychovávať a hodnotovo formovať, nebol čas na učenie, ktoré má viesť k bádaniu, či spochybňovaniu. V súčasnej dobe, kedy je v popredí vizualizácia a jazyk sa stáva len doplnkom zrakového vnímania je našou prioritou osvojovanie základných zložiek gramotnosti u žiakov hoc aj minimálnymi krôčikmi a hlavne neúnavnou každodennou prácou, **kde stredobodom pozornosti je dieťa a jeho učenie, ktoré nás vo svojej hĺbke úplne pohltilo.** Snažili sme sa naplniť právo na vzdelanie každého žiaka, či už intaktného, alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do maximálnej možnej miery takmer bez pomoci rodičov tak, aby im v živote dalo šancu uspieť bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú. Pracujeme so žiakmi, ku ktorým je potrebné skloniť sa nižšie, vypočuť ich, pochopiť súvislosti a milovať ich s rešpektom. Nemôžeme však ustupovať v dodržiavaní našich a ani ich povinností, zanedbať, podceňovať... V tomto duchu sme takou istou školou ako je každá iná škola a **meradlom úspešnosti je rozdiel medzi tým, čo žiak vie a dokáže na konci vzdelávacieho systému u nás v porovnaní s tým, akou úrovňou vedomostí, zručností, hygienických a sociálnych návykov disponuje pri nástupe do školy, nehovoriac o jazykovej bariére.**

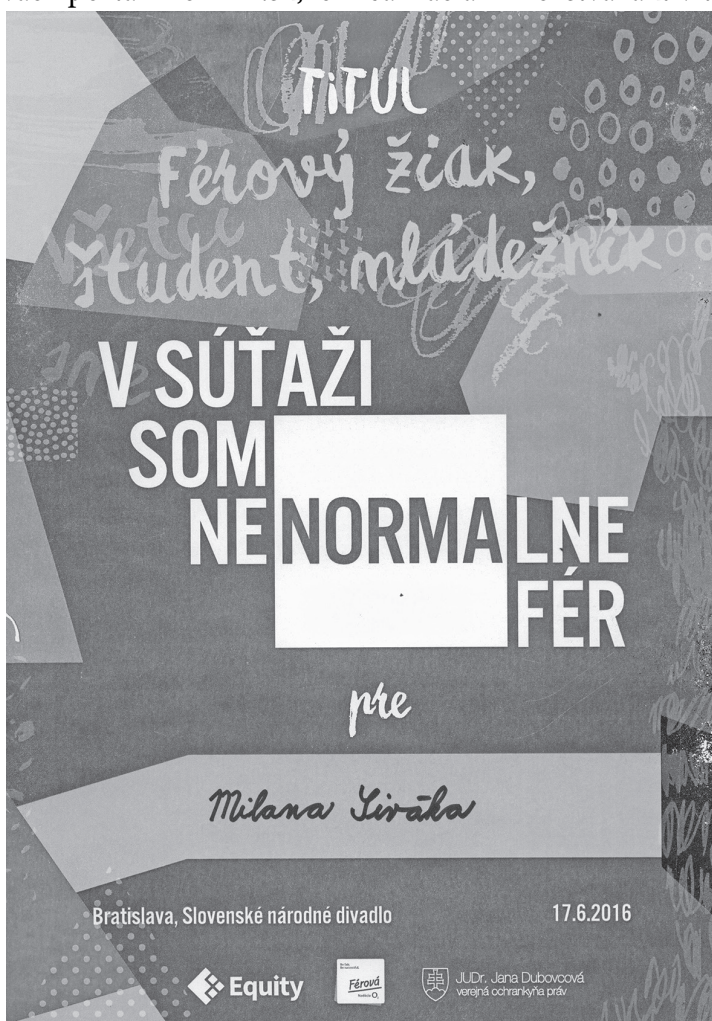

Spetrením edukačného procesu počas roka bolo aj využitie moderných učebných materiálov z projektu Moja prvá škola s prepojením na nový vzdelávací portál Kozmix.sk, či realizácia množstva aktivít mimoškolskej činnosti. V tomto šk. roku to bol Európsky deň jazykov, Deň úsmevu, zapojenie sa do súťaže Hovorme o jedle, Chutné maľovanie, Ak viete kresliť, ukážte nám svoj talent, Prezentácia ľudových nástrojov, Týždeň boja proti drogám, Mikuláš, Vianočná hviezdička, viaceré aktivity pri príležitosti Medzinárodného dňa knižníc nielen v školskej knižnici, ale aj Návšteva z rozprávkovej krajiny a spoločné čítanie rozprávky v škole, keďže školský rok 2016/2017 je Rokom čitateľskej gramotnosti.

Nech je požehnaný čas, ktorý objíma celý svet s láskou. Čas, ten mocný fenomén, ráta dni, hodiny a minúty konca kalendárneho roka. Na Zemi nič nové – žijeme čím ďalej tým rýchlejšie, život nám preteká pomedzi prsty, čas vnímame ako znervózňujúcu veličinu. Je však potrebné zastaviť sa a vyjadriť svoje uznanie a poďakovanie pani starostke Ing. Jane Blandovej, MBA i poslancom obecnej samosprávy za ich odborné vedenie, starostlivosť o skvalitňovanie podmienok pre našu prácu, o čom svedčí aj rekonštrukcia ďalších priestorov ZŠ, ako aj všetkým pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom, ktorí venovali čas našim žiakom i nám.

Poprajme si, aby sme v nadchádzajúcom roku 2017 využili svoj čas na prežitie spoločných okamihov v kruhu svojich rodín, na pracovisku, šťastných okamihov priateľstva s nádychom ľudskosti, výnimočnosti a vzácnosti, kedy sa budeme snažiť nestratiť sa jeden druhému, aby sme sa nestratili sami sebe a našim deťom.

Mgr. Iveta Petriková, riaditeľka ZŠ

Ocenenie Milanovi Sívákovi, žiakovi 3.B zo súťaže „som neNORMÁLne fér“ pod záštitou verejnej ochrankyne práv JUDr. Jany Dubovcovej

OD JESENE DO ZIMY V NAŠEJ MATERSKEJ ŠKOLE

» Deťom treba venovať najväčšiu starostlivosť, lebo sú najcennejším darom a klenotom, ktorý sa nedá s ničím porovnať.“

J. A. KOMENSKÝ

Takmer pre každé dieťa je vstup do materskej školy tým najdôležitejším okamihom v živote. Dieťa sa príchodom do materskej školy dostáva do nového sociálneho prostredia s rozmanitými sociálnymi vzťahmi a mení svoj spôsob života. Mení sa i jeho denný poriadok a doterajší život sa začína obohacovať o nové zmyslovo-pohybové, poznávacie a citové podnety, ako aj sociálne kontakty s rovesníkmi a dospelými osobami. Pri výchove detí hľadáme najvhodnejšiu príležitosť a najlepší spôsob vo všetkom, čo zdokonaľuje ich prirodzené predpoklady. Vytváraním príjemného prostredia v triede podnecujeme u detí tvorivosť a originalitu. Naším zámerom je skvalitniť proces výchovy a vzdelávania o zážitkové učenie a zároveň naučiť deti zaujímať sa hlavne o nové informácie, vedomosti a získavanie manuálnych zručností v rôznych oblastiach kultúrneho a spoločenského života. Deťom ponúkame čo najviac priestoru pre vlastnú hru, bádanie a experimentovanie. Vo vzťahu k tomuto zámeru sa snažíme ponúknuť deťom dostatok materiálu a didaktických pomôcok, aby každé dieťa malo možnosť nielen získavať vedomosti, ale si ich aj v praxi vyskúšať.

Aktivity realizované v tomto školskom roku: *Košík plný ovocia a zeleniny, Čo nám jeseň priniesla, Vitamínové hostinky, Turistická vychádzka do prírody, Výchovný koncert* – prezentácia ľudových nástrojov, *Jesenné upratovanie* – zhrabovanie lístia, *Pozdrav pre babku a dedka* – mesiac úcty k starším. Najočakávanejšou aktivitou pre deti je však návšteva Mikuláša spojená s odovzdávaním darčiekov. Okrem toho nás čakajú ešte aktivity: *Vianočné pozdravy, Posedenie pri stromčeku* – koledy a vinšovanky, *Zimné kráľovstvo* – stavanie hradu zo snehu.

Touto cestou sa chcem poďakovať našej pani starostke Ing. J. Blandovej, MBA a poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí zabezpečovali prevádzku materskej školy najmä po stránke materiálnej, ako aj všetkým zamestnancom Obce v Lenartove. Veľké ďakujem patrí za spoluprácu pani riaditeľke a pedagógom základnej školy. Poďakovanie vyjadrujem aj rodičom a celému kolektívu našej MŠ. Želajme si navzájom veľa zdravia, tvorivých síl, pracovného elánu, aby sme sa spolu s našimi deťmi po celý školský rok tešili z úspechov a pokrokov, ktoré sa nám u tých najmenších podarí dosiahnuť. Snažme sa splniť všetky ciele a očakávania, ktoré sme si predsavzali.

Kedže Vianoce nám klopú na dvere a všetci sa na ne veľmi tešíme, predovšetkým naše deti, prajem Vám, aby ste si tieto vianočné sviatky užili v rodinnej pohode a zdraví so svojimi najbližšími.

Deň materských škôl

Významným medzníkom v dejinách predškolskej pedagogiky na Slovensku sa stal dátum 4. november 1829. V tento deň vznikla a bola založená v Banskej Bystrici prvá detská opatrovňa na území Slovenska. Pri príležitosti vyhlásenia sviatku Dňa materských škôl na Slovensku pod záštitou Ministerstva školstva SR, podporila naša materská škola tento deň zorganizovaním rôznych zábavných aktivít pre deti. Jednou z nich bola aj stavba MŠ z molitanových stavebníc.

Beh zdravia

Naša materská škola je zameraná na zdravý životný štýl. K tomu patrí aj aktívny pohyb. Keďže predškolský vek je rozhodujúcim obdobím pre získavanie správnych návykov a postojov k zdraviu a životu, do edukačného procesu sme zakomponovali aktivity, prostredníctvom ktorých si deti osvojovali základné pohybové zručnosti, zvyšovali telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť.

Alena Kolbasová, riaditeľka MŠ

► Projekt DOM.ov v Lenartove

Neziskovú organizáciu Projekt DOM.ov založili Združenie pre lepší život a Človek v tísi Slovensko v máji 2016. Pôsobí v desiatich lokalitách troch mikroregiónov východného Slovenska, v Bardejovskom okrese sú to obce Lenartov, Lukov, Nižný Tvarožec a Frička. Je iniciátorom a koordinuje dlhodobé partnerstvo obcí pri riešení situácie v sociálne a priestorovo vylúčených rómskych lokalitách. Projekt DOM.ov podporuje u rodín z extrémne chudobného prostredia rómskych lokalít motiváciu pre legálnu svojpomocnú výstavbu vlastných domov. Rodinám ponúkajú príležitosť si s ich pomocou postaviť a z mikropôžičky financovať legálny a bezpečný dom. Architekti pripravujú (formou pro bono) model nízkonákladového domu, ktorý bude spĺňať nové normy určené zákonom. Rodinám je poskytnutý priestor pre konzultácie s architektom, aby mohli ovplyvniť prispôbenie modelu domu ich potrebám.

V obci Lenartov je v tomto projekte zapojených päť rodín, ktoré majú už jeden rok sporenia úspešne za sebou. Rodiny už prešli programom zvyšovania finančnej gramotnosti, preverovaním v najväčšej banke Slovenska Slovenskej sporiteľni, medializáciou, boli na pracovnom stretnutí spojeným s obhliadkou domov v Rankovciach, privítali mnohých hostí, medzi ktorými nechýbal ani splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity p. Ábel Ravasz. Ak obec nájde vhodné pozemky na výstavbu týchto nízkonákladových domov, rodiny by mali na jar 2017 začať svojpomocne stavať.

spracovala Mgr. Michaela Mokrišová, TSP

► Opatrovateľská služba

Obec Lenartov je od 01. augusta 2016 oprávneným poskytovateľom opatrovateľskej služby v domácom prostredí klienta. Je zapísaná v registri poskytovateľov sociálnych služieb. Túto činnosť vykonáva opatrovateľka s akreditovaným kurzom p. H. Blaščáková. Záujemca o opatrovateľskú službu si podá písomnú žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu na obecnom úrade, následne je posúdený odbornými lekármi a na základe rozhodnutia o odkázanosti na túto službu sa spisuje zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby. Za poskytovanie tejto služby klient v súčasnosti prispieva sumou 0,70 €/1 hod.

► Rekvalifikačné kurzy

Dňa 06. decembra 2016 začínajú v našej obci Rekvalifikačné kurzy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Bardejove určené pre uchádzačov o zamestnanie. Na rekvalifikačný kurz v rozsahu 256 hodín *Polnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka* je prihlásených 20 žien a na kurz v rozsahu 280 hodín *Pomocné stavebné práce* je prihlásených 28 mužov. Kurz bude vykonávať vzdelávacia agentúra TM CONSULTING, s.r.o., Nitra od decembra 2016 do februára 2017 v priestoroch obecného úradu.

► Terénne a sociálne pracovníčky vám pomôžu so žiadosťou

Centrum právnej pomoci je pre ľudí nachádzajúcich sa v materiálnej núdzi. Ak chcete využiť ich právnu pomoc, je potrebné vypísať žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, s ktorou vám pomôžu naše terénne a sociálne pracovníčky. Predbežná konzultácia je spoplatnená sumou 4,50 eur, ale ak žiadosť zašlete poštou, vybaví ju bezplatne.

Všetky potrebné informácie vám poskytnú na obecnom úrade.

Berte do úvahy, že:

- Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako 3 mesiace.
- Centrum rozhodne o nároku na poskytnutie právnej pomoci do 30 dní, a to až po doručení riadne vyplneného formulára žiadosti doloženého všetkými potrebnými dokladmi.
- Ak Vám súd v konaní uloží nahradiť trovy súdneho konania, tieto trovy nemôže hradiť Centrum ani určený advokát.
- Podanie tejto žiadosti nemá vplyv na plynutie lehôt, ktoré sa majú dodržať v prípade začatia konania alebo odvolania.

SPLNOMOCNENEC VLÁDY SR

navštívil Lenartov

Dňa 16. novembra 2016 zavítal do Lenartova splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity p. Ábel Ravasz so svojimi spolupracovníkmi. Živo sa zaujímal o problémy, s ktorými sa potýka táto marginalizovaná rómska komunita. Stretnutie so spoluobčanmi prebehlo vo veľmi priateľskej atmosfére. Porozprával sa s mladými, ale aj najstaršími členmi rómskej komunity a diskutoval aj na tému ďalších projektov, ktoré podporuje Úrad splnomocnenca vlády. P. splnomocnenec vlády prešiel celú rómsku osadu, navštívil príbytky občanov a prijal pozvanie na návštevu do bytu v 18 b. j. Hlavnou témou návštevy boli pripravované projekty a to: **Projekt DOM.ov** a **Plánovaná výstavba nájomných bytov**. Zaujímal sa aj o vysporiadanie pozemkov na rómskej osade, zamestnanosť, zaškolenosť detí v MŠ a školskú dochádzku žiakov. Keďže obec Lenartov sa zapojila do Projektu prestupného bývania, p. splnomocnenec prisľúbil ďalšiu návštevu Lenartova v blízkej budúcnosti.

Ing. Jana Blandová, MBA

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO POLICAJNÉHO ZBORU V BARDEJOVE

Partizánska č. 42, 085 01 Bardejov

Nové stránkové dni a hodiny – zmena stránkových dní a stránkových hodín pri výkone štátnej správy v pôsobnosti Policajného zboru v oblasti vydávania dokladov a vedenia evidencie vozidiel.

PONDELOK	UTOROK	STREDA	ŠTVRTOK	PIATOK
Občianske preukazy:				
08.00 - 15.00	08.00 - 15.00	08.00 - 17.00	08.00 - 15.00	08.00 - 14.00
Cestovné doklady:				
08.00 - 15.00	08.00 - 15.00	08.00 - 17.00	08.00 - 15.00	08.00 - 14.00
Zbrojné preukazy:				
08.00 - 15.00	08.00 - 12.00	08.00 - 17.00	nestránkový deň	08.00 - 14.00
Vodičské preukazy:				
08.00 - 15.00	08.00 - 15.00	08.00 - 17.00	08.00 - 15.00	08.00 - 14.00
Evidencia vozidiel:				
08.00 - 15.00	08.00 - 15.00	08.00 - 17.00	08.00 - 15.00	08.00 - 14.00

PRACOVNÉ AKTIVITY v komunitnom centre

” Nikto nie je úplne neschopný. Každý dokáže niečo urobiť, len mu treba na to vytvoriť podmienky.“ PREIFFER

Poslaním komunitných centier je sociálna inklúzia, proces postupného začleňovania sociálne vylúčených osôb do spoločnosti. Práca, činnosť je pre každého jedinca základným socializačným prostriedkom. Slúži vlastnému rozvoju i sebauspokojeniu.

Do Komunitného centra v Lenartove prichádzajú mnohí klienti, ktorí majú slabé pracovné zručnosti, ale prekypujú nadšením pre nové veci. Preto sme v rámci voľno-časových aktivít upriamili pozornosť na rôzne tvorivé dielne. Práca s ihlou a niťou sa stále tešia veľkému záujmu, a to u dievčat ako i u chlapcov. Začínali sme šitím gombíkov a jednoduchými stehmi, postupne sme ušili koberček

zo zvyškov látky, dekoračné srdiečka, anjelíkov, vtáčiky, oblečenie pre bábiky. Tí najšikovnejší si vlastnoručne ušili kapsičky na preukážky SAD i kabelky. Tieto krajčírské práce podporujú kreativitu, rozvíjajú manuálnu zručnosť a deti za sebou vidia skutočný výsledok, niečo, čo sami vytvorili.

S príchodom jesene sme začali myslieť na svojich drahých zosnulých. Klienti si vyrobili niekoľko dušičkových vencov. Spolu sme zašli na cintorín, upravili hroby, položili veniec a pomodlili sme sa za spásu duší. Teraz, keď začal advent, každý deň sa modlíme jeden desiatok radostného ruženca pri vlastnoručne urobenom adventnom venci.

Snažíme sa, aby ručné práce klientov zaujali a aby estetické vnímanie a tvorivá aktivita vytvárala v nich pocity radosti a uspokojenia.

S príchodom jesene viac ako inokedy myslíme na svojich drahých zosnulých. Tých, ktorí opustili pozemský život, nikdy sa nevrátia, avšak navždy zostávajú v našich spomienkach.

Pracovníčky Komunitného centra v Lenartove vyrobili niekoľko dušičkových vencov a ikebán ako inšpiráciu pre tých, ktorí sa rozhodli tento rok zaniest na hroby vlastnoručne vyrobené dekorácie pre svojich drahých zosnulých. 25. októbra 2016 sa staršie i mladšie ženy z obce stretli s cieľom vyrobiť dekoráciu, do ktorej vložili kus seba...

► ŠKOLSKÁ KNIŽNICA

pri ZŠ Lenartov

Naša ŠK pri ZŠ Lenartov zaznamenala v tomto roku pozitívny posun vo viacerých ukazovateľoch, ktoré vypovedajú o jej kladnom vývoji. Napriek tomu, že podľa celonárodných štatistických údajov dochádza k poklesu čitateľskej základne, my sme zaznamenali mierny nárast čitateľskej základne. Stúpol nám počet evidovaných čitateľov, čo znamená, že naši žiaci sa začali viac zaujímať o čítanie kníh, čo nás veľmi teší – najmä teraz, keď je rok čitateľskej gramotnosti. Prispeli sme k tomu aj tým, že pripravujeme rôzne knižné, vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia pre spestrenie našej činnosti. V knižnici učíme deti, aby mali knihy rady a to nielen, že si knihy vypožičajú, ale ich aj v knižnici čítajú. Za posledný polrok to boli aktivity ako:

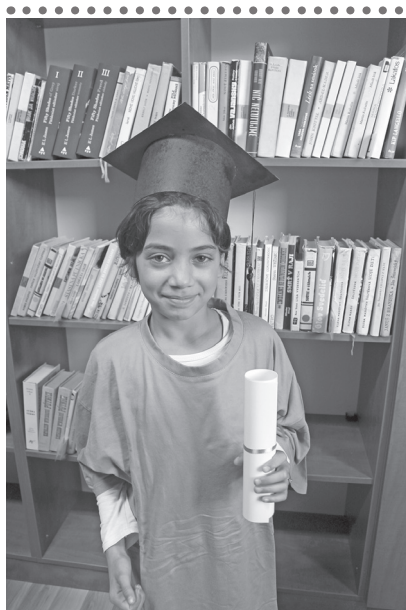

Zatoč s nudou

- Prázdniny pri mori – maľovanie, vlastná fantázia
- Tvorivá dielňa – ručné práce
- Čítanie kníh – ani počas prázdnin nezabúdame na knihy
- Športové podujatie na rómskej osade
- Beseda – bezpečne na cestách-necestách
- **Zatoč s nudou** – výroba pirátskeho pokladu, mapy, čiapok, mečov atď.
- Rozprávková knižnica – prezentácia rozprávkových masiek
- Prezentácia rozprávkových kníh – maľovanie hrdinov z rozprávok
- **Pasovanie do cechu knižničného** – prijímanie nových členov do ŠK
- Vianočná besiedka – pripravujeme pred Vianocami

Takéto a rôzne iné aktivity plánujeme rozvíjať aj naďalej. Vďaka nim nám pribúda nielen členov, ale aj spokojných čitateľov. Budúcnosť knižníc je vytváraná a podmienená aktívnymi spájaním jej tradičného poslania, spojeného s kultúrnym a spoločenským vyžitím. Preto si knižnica praje vždy jediné, čo najviac spokojných čitateľov. To je to, čo ju robí knižnicou a dáva jej ako knižnici význam. O to sa po celý rok snažíme aj my v našej knižnici a veríme, že to bude čím ďalej tým lepšie k spokojnosti našich čitateľov.

knižovníčka Mária Leškovská

Pasovanie do cechu knižničného

Podujatia OZ Kráľova studňa v roku 2016

OZ Kráľova studňa usporiadalo v roku 2016 veľa rôznych podujatí. V zime 23.1.2016 sme už po piatykrát privítali účastníkov piateho **Zimného prechodu okolo Kráľovej studne**. V týchto dňoch sme si pripomenuli 71. výročie oslobodenia našej obce Lenartov. A tak tento ročník sme venovali hlavne tým, ktorí sa pričínili o oslobodenie našej obce. Podujatia sa zúčastnilo 106 účastníkov, čo nás veľmi potešilo, veď už po piatykrát za sebou sme mali na tomto prechode viac ako sto turistov.

***

Dňa 24.4.2016 sa uskutočnil v Bardejove **Beh za Atraktívny Bardejov**, ktorý organizuje Komunitná nadácia Bardejov. Je to beh, na ktorom bežci mohli rozhodnúť, komu venujú štartovné vo výške 10 EUR. Sme veľmi radi, že na tomto behu nám bežci pomohli získať sumu 600 EUR, ktorú sme použili na drevársky plenér, ktorého výsledkom je nová atrakcia na Kráľovej studni, Lavica troch kráľov.

***

Myšlienka rezbárskeho plenéru na Kráľovej studni vznikla ešte v roku 2013. Keď som to konzultoval s pánom Daliborom Novotným povedal, že asi veľmi ťažko sa dá realizovať plenér niekde v prírode, kde nie je ani elektrická energia, ubytovanie a pod. V roku 2014 sme pozvali pána Novotného k nám na Kráľovu studňu a venovali mu charitatívnu tombolu, nakoľko v tom čase Dalo, ako mu zvykne hovoriť, robil zbierku na terénny invalidný vozík. Veľmi sa mu u nás páčilo, a keď bol u nás aj minulého roku a poznal už veľmi dobre historické územie Kráľovej studne, už sa mu myšlienka drevárskeho plenéru na slovensko-poľskej hranici zapáčila. A potom nás napadlo, že počas plenéru by sa mohli vyrezať postavy kráľov, ktorí sa v roku 1471 stretli na tomto území. Som veľmi rád, že myšlienka rezbárskeho plenéru na Kráľovej studni bola zrealizovaná a od leta je **Lavica troch kráľov** krásnou ozdobou tohto historického miesta – miesta, kde sa v roku 1471 stretli Matej Korvín, Kažimír IV. Jagellonský a sv. Kažimír. A práve tých kráľov počas

Majstri rezbári pri Lavici troch kráľov

drevárskeho plenéru, ktorý bol od 13.6.2016 do 18.6.2016 majstri rezbári – **Alenka Mrekajová, Dalibor Novotný, Albert Šimrák a Jano Šima** vyrezali z dubového dreva a prepojili to lavicou. A tak vznikla Lavica troch kráľov, ktorá je po turistickej výhladni, turistickej útulni ďalším lákadlom pre turistov. Slávnostne odhalenie lavice sa naplánovalo ako súčasť podujatia Lenartovský rebriňák. V sobotu ráno 18.6.2016 sa na miestnom motoreste Javorina zišlo 197 turistov, ktorí sa rozhodli prejsť turistickú trasu Lenartov – Dubné – Wojkova – Kráľova studňa. V poľských obciach Dubné a Wojkova mali turisti možnosť prezrieť si drevené kostolíky a po príchode na Kráľovu studňu o 13:00 hod. bolo slávnostne odhalenie Lavice troch kráľov. Symbolicky ju otvárali tri komunitné nadácie: Komunitná nadácia Veľký Šariš, Komunitná nadácia Bardejov a Komunitná nadácia Liptov. Následne nám ju duchovný otec z Lenartova Marcel Štalmach aj posvätil. Potom bol pre všetkých návštevníkov, ktorí sa zišli na území Kráľovej studne a bolo ich okolo 400 pripravený kultúrny program. Postupne vystúpila country kapela Tuláci, skupina historického šermu z Lipan, pre deti sme mali tiež pripravené rôzne atrakcie vozenie sa na koníkoch, maľovanie na tvár a pod. Aj tohto roku sa uskutočnila charitatívna tombola, ktorej výťažok 535 EUR sme venovali Jaroslavovi Šivcovi. Som rád, že za Komunitnú nadáciu Veľký Šariš prišiel na podujatie Mgr. Martin Janoško – riaditeľ Krajskej organizácie cestovného ruchu Prešov, ktorý bol veľmi milo prekvapený takouto akciou, o čom svedčí aj zápis v našej kronike: „*Počasie, miesto, atmosféra, ale hlavne ľudia stáli za to, aby tu dnes prišlo veľa ľudí! Gratulujem! Za Komunitnú nadáciu Veľký Šariš prehlasujem, že takéto projekty podporíme aj v budúcnosti. Poďakovanie má patriť nie donorom, ale realizátorom teda OZ Kráľova studňa. Ďakujem,*“ podpísaný Martin Janoško.

***

V auguste už tradične OZ Kráľova studňa a Obec Lenartov usporiadali piaty ročník **Behu do kopca na Kráľovu studňu**. To, že tento pretek postupne získava na popularite svedčí aj fakt, že tohto ročníka sa zúčastnilo najviac v hlavnej kategórii 76 pretekárov. Prišli bežci nielen z nášho okolia, ale aj z Poľska a z Maďarska. Tento ročník odštartoval pán Peter Polák z Košíc. Bežec, ktorý je jednoznačne legendou vytrvalostného behu na Slovensku. Počas svojej bežeckej kariéry bežal skoro na všetkých kontinentoch a má dodnes nabehaných neuveriteľných 350 000 km. Spomínal na jeden štafetový beh, kde behal aj s manželmi Zátopkovcami. Do Lenartova prišiel len štartovať, ale nakoniec sa rozhodol, že aj pobeží. A to, že aj napriek svojmu veku je v dobrej kondícii svedčí aj druhé miesto v jeho kategórii. Štart pretekov bol už tradične na motoreste Javorina, kde bolo aj záverečné občerstvenie a vyhodnotenie pretekov. Na štartovej listine nebolo vidieť nijaké zvučné mená. Aj preto sme boli prekvapení rýchlym tempom, ktorí nasadili dvaja bežci: Radovan Tomeček a Poliak Jan Wydra. V rozhodujúcom stúpaní si Radovan Tomeček vytvoril náskok, ktorý si udržal až do cieľa, kde došiel s výborným časom a zároveň aj traťovým rekordom 34:10min. V ženskej kategórii jednoznačne dominovala Veronika Dugasová z Maras team Prešov časom 45:30 min. Jednoznačne najväčší výkon podal Jozef Uraban – šlimak harichovský, ktorý celý tento beh bežal naboso. Kým v hlavných kategóriách bežci pretekali do kopca organizátori behu pripravili pre deti beh v obci, kde najmenší pretekári taktiež bojovali o hodnotné ceny. Sme veľmi radi, že piaty ročník behu sa vydaril. A aj keď vieme, že tento beh je náročný a nikdy to nebude masové podujatie, prišlo k nám tohto roku znova viac bežcov. A asi najviac nás môžu hriať slová pána Petera Buca z Košíc, ktorý je hlavným rozhodcom už od prvého ročníka. Ten pri záverečnom hodnotení povedal: „*Sú to preteky robené dušou, s láskou a úprimne.*“ Aj preto sa sem bežci veľmi radi vracajú. A to je jednoznačne najkrajšia naša odmena.

***

Už po druhýkrát sme na Kráľovej studni privítali **cestovateľov**, ktorí nám prezentovali svoje zážitky zo svojich ciest. Postupne sa nám predstavili Daniel Šak, ktorý rozprával horolezecké zážitky z Himalájí, Dionýz Dugas prezentoval Blízky východ v časoch bezpečných. Katka Kostarová hovorila ako prešla na bicykli Severným Vietnamom. A Ján Brudňák zdokumentoval ako za 74 dní prešiel zo Svidníka na Nordkapp a následne cez Dánsko, Nemecko, Rakúsko, Maďarsko späť do Svidníka a spravil 8234 km. Naozaj boli to veľmi milé prednášky v nádhernom prostredí, počas ktorého bol aj krásny západ slnka.

***

To boli podujatia, ktoré sme organizovali, ale členovia združenia počas roka urobili aj kopec práce. Podarilo sa nám aj s pomocou našich dôchodcov kompletne natrieť našu rozhladňu, nachystali sme drevo pre turistov, ktorí k nám chodia k útulni a hlavne sme sa po celý rok pravidelne starali, aby pri studničke, útulni ako aj na rozhladni bolo vždy vykosené, čisto, aby tam neboli porozhadzované rôzne odpadky. Týmto chcem všetkým našim členom a sponzorom, ale aj všetkým čitateľom týchto novín popriať veselé prežitie Vianočných sviatkov a zároveň pozvať tých, ktorí majú radi turistiku už na **7. ročník silvestrovského výstupu na Minčol**.

Marián Dudra
predseda OZ Kráľova studňa

Foto: Miloš Bortník, ml.

SENIORI

Tak a máme tu zimu, prišla presne podľa pravidiel ako aj po iné roky. Leto i jeseň máme za sebou a určite sme ich prežili aktívne, s cieľom užiť si tepla, nacytať bronz a zrekreovať sa, či kultúrne alebo športovo vyžiť, pozbierať úrodu z poľa, či záhradky. Možnosti je vždy dosť, len chcieť.

Podobne uvažovali a aj konali lenartovskí seniori, ktorí mali pestrú paletu činností. Každý Lenartovčan vie, kde sa nachádza Kráľova studňa, ktorá je cez povest s nami všetkými už po stáročia úzko spojená, a preto sme v spolupráci s Obcou Lenartov, duchovným otcom a ZO Jednoty dôchodcov Slovenska zorganizovali spoločné stretnutie pri príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metóda. Na historické miesto, ktoré opisuje miestna povest prišlo 40 členov, ktorí si pri kaplnke v modlitbách uctili pamiatku vierozvestcov – našich patrónov, posilnili ducha i telo a sľúbili si navzájom, že tam vždy na sviatok Cyrila a Metóda radi prídu.

* * *

Medzi dôležité aktivity seniorov patrí aj šport. Z objektívnych príčin sme sa nemohli zúčastniť tohtoročnej olympiády v RIU, nie preto, že by sme sa báli vírusu ZIKA, ale preto, že disciplíny ako je hod valkom, kop loptou do minibránky, hod loptičkou do kovového vedra, hod granátom na cieľ, váľanie drevených kolkov a iné disciplíny nie sú zaradené do programu LOH, a ako sme sa zo zdrojov blízkych MOV dozvedeli, nebude to tak ani v dohľadnej budúcnosti. Rozhodli sme sa preto usporiadať miestnu olympiádu. Prišli takmer všetci nominovaní v počte 44, hoci mnohí bez trénerov, čo je však potešujúce. Na ich výkonoch sa to neodzrkadlilo a všetci zvíťazili. Zvíťazil športový duch, no vzhľadom na podané výkony a dosiahnuté výsledky bolo potrebné doplniť

sily, pričom im pomohla obec a miestni poľovníci. V sále kultúrneho domu sa až do večera ozývala vrava i spev.

* * *

Vrávi sa, že doma to všetci poznáme, preto sa patrí zísť aj k susedom. Lenartovskí seniori v spolupráci s obcou i miestnou farnosťou zorganizovali výlet na pamätné miesta. Položili kyticu kvetov a zapálili sviečky na mieste posledného odpočinku rodičov pána farára Marcela Štalmacha v obci Kobylky, na mieste posledného odpočinku na verejnom cintoríne v Košiciach pri hrobe čestného občana obce Lenartov ThDr. Štefana Onderka, ktorý bol v Lenartove farárom 13 rokov, vrátane rokov 2. svetovej vojny a Kapitulným vikárom košickej diecézy, navštívili Dóm sv. Alžbety a iné kultúrne pamiatky. Veľmi dôležitým miestom bola aj maďarská obec Hejce, kde Lenartovčania položili veniec a zotrvali v modlitbe pri pamätníku príslušníkov armády Slovenskej republiky, ktorí tu zahynuli pri leteckom nešťastí počas návratu z mierovej misie KFOR. Zaznela tu mariánska pieseň, ktorú spoločne zaspievali a na trávnik rozosiali troška lenartovskej zeme, aby tak na dlhé roky spečatili svoju spomienku. Treba povedať, že pani starostka priniesla aj dobré makovníky, ktorými sa všetci občerstvili. Večer sa všetci zdraví a šťastní vrátili k svojim rodinám a určite sa tešia na ďalšie podujatia strávené spoločne.

Ján Bortník, predseda ZO JDS

NAJSTARŠIA PREŠOVČANKA POCHÁDZA Z LENARTOVA

Predstavíme Vám p. Annu Dolhyovú – 102 ročnú ženu. Isto iste dobre padlo Ing. Jozefovi Sovičovi, nášmu rodákovi, keď sa dočítal v istom prešovskom denníku o p. Anne Dolhyovej, rodáčke z Lenartova. Jej mama bola Zuzana Šandalová, rod. Gloziňáková a otec Ján Šandala. Krstnou mamou jej bola Troščáková a krstným otcom Jajko (nepodarilo sa nám zistiť ich krstné mená). Jej rodný dom stál na dnešnom súkromnom pozemku z č. d. 27. Už ako malé 3-ročné dieťa ju postihol ťažký údel, zomrela jej mama, ktorá slúžila na miestnej fare. Ako 9-ročné dieťa z rodného Lenartova odišla. Zobrala ju mamina sestra do Prešova, kde odvtedy býva. Slabé dieťa si do starostlivosti vzal vojak, ktorý bol v miestnych kasárňach. Neskôr si ju vzal domov, a keď bola staršia prala a žehlila oblečenie pre vojenských dôstojníkov. Po tejto službe začala slúžiť u Židov a vďaka nej, ako dnes spomína p. Anna, sa naučila poriadku a organizátorských aktivít. V Prešove u Františkánov v kostole dlhé roky upratovala a tam dala pokrstiť aj svoju dcéru Annu, ktorá dnes ako 60 ročná žije spolu s ňou ako jedno žijúce dieťa. Okrem dcéry Anny mala troch synov, ktorí odišli k Pánovi ešte vo svojom mladom veku. Je viac ako 48 rokov vdovou, na svojho nebohého manžela Jána p. Anna vždy spomínala a spomína ako na dobráka, s ktorým mala pekné manželstvo. Je to žena, ktorá sa nikdy nestážovala a ani nestážuje. Je plná optimizmu a teší sa z každého nového dňa. Veľa sa v živote naučila, čím si spravila dobré meno široko-ďaleko. Bola vychýrenou cukrárkou a svadobčania, ktorí ochutnali z jej koláčov ju chválili po celom okolí. Pracovala aj v strojárstve, tehelni a dlhé roky bola deratizérkou na poľnohospodárskom družstve. Bola aj krčmárkou a dobrou tanečnicou. Doteraz nemala a ani teraz nemá vážnejšie zdravotné problémy. Hádám to, že sa neopustila, ju drží pri každodennom živote. Aj teraz by ešte išla do práce, len ju už akosi neposlúchajú nohy. Každým dňom je vďačná za to, čo má a čo vie, čo v živote dokázala. Aj keď nepocítila rodičovskú lásku, lebo ostala sirotou, no ľudia, ktorých mala okolo seba ju mali radi, zahŕňali ju priehrštami svojej lásky, čo sa odzrkadlilo aj v jej manželstve a v rodičovských povinnostiach. Má rada život a váži si ho, aj keď sa s ňou život sám nezahrával, nestážuje sa. Je vďačná za každý jeho okamih. Ako prezradila, kedysi dávno ju chcel ujo vziať do Ameriky, ale bála sa, aby sa loď nepotopila. Ale teraz by mohla ísť, poznamenala so žartom. P. Anna má v Lenartove pokrvnú rodinu, bratrancov a sesternice z rod. Blaščákových, t. č. z č. d. 150.

Čo dodať na záver? Sme vďační Pánu Bohu, že doprial p. Anne taký úctyhodný vek, a že sme mohli vypátrať cez príbuzných a cez dennú tlač, kto bola a je Anna Dolhyová. Sme na Vás hrdí p. Anna a chceme Vám popriať do ďalších dní zdravie, lásku, pokoj, optimizmus a Božie požehnanie. Vážime si Vás, Vašu prácu a Váš život.

Vaši Lenartovčania

Spracovala: Mgr. Mária Frandoferová

► Na zamyslenie

LÁSKA MEDZI NAMI...

» *Láska je najväčšia moc, lebo z nej bol stvorený náš svet a život, vážme si ju a rozvíjajme.*

Ráno v čakárni u odborného lekára na vyšetrenie čakalo veľa pacientov. Muži, ženy, mládež a mamičky s malými deťmi. Medzi nimi upútal pozornosť pán voosemdesiatke, ktorý prosil lekára o prednostné vyšetrenie, vlastne iba o predpísanie liekov, lebo o deviatej, má dôležité povinnosti. Toto jeho naliehanie zaujalo všetkých prítomných a očividne aj lekára, lebo sa začal vypytovať, že aké sú to povinnosti, či je to návšteva u iného lekára. Nie, odpovedal starý pán, mám stretnutie s jednou dámou a termín nesmiem zmeškať. To už bol zvedavý nie iba lekár, ale neskrývane aj ostaní čakajúci, čo to asi bude za stretnutie v jeho veku. Vidiac rozpačitosť v ich očiach, pán hovoril: "Viete moja manželka je v sociálnom ústave a ja ju každý deň už pár rokov vždy o deviatej navštevujem. Ona ma síce už nepozná, lebo má Alzheimerovu chorobu, ale ja tam pravidelne chodím a nosím jej kvety." "Tak prečo tam chodíte tak často, keď Vás nepozná?" poznamenal ktorýsi pacient. "No dovoľte," ohradil sa pán. "Ona ma nepozná, ale ja ju poznám a takmer šesťdesiat rokov mi je manželkou, prežili sme spolu veľa pekného, boli aj chmúrne dni, ale milovať jeden druhého sme ani na okamih neprestali a v mojom srdci je tým najdrahším pokladom, je mojou súčasťou, tak ako ja jej." Auditórium stíchlo, lekár vypísal pánovi recept, tuho mu stisol ruku a vypravdal ho až k východu z budovy. Ostatní čakajúci so zarosenými očami v hlbokom zamyslení dlho neprehovorili ani slovo. Tento pán podal všetkým krásny príklad hlbokej nefalšovanej lásky dvoch ľudí, hlboko zakorenenej v ich srdciach, príklad úcty jedného k druhému, príklad obetavosti i osobnej statočnosti.

V týchto predvianočných adventných dňoch i cez vianočné sviatky si viac ako inokedy pripomíname a všímame jeden druhého, snažíme sa prejavovať pozornosť navzájom. Niektorí a tých je väčšina to robia z lásky, niektorí preto, že sa to má robiť, niektorí preto, že mu to pripomína masívna reklama, ktorá nás na každom kroku upozorňuje, že sú sviatky pokoja a mieru. Nuž veru sú to krásne sviatky spojené s každým z nás, ale je to iba pár dní v roku, no ľudia potrebujú prežívať lásku,

mier a pokoj každý deň, po celý rok a celý život. Či vari stačí dať osobe, na ktorej nám záleží väčší, či menší darček prepásaný stuhou rôznych tvarov s ešte rôznejším obsahom, podľa toho do akej miery sme podľahli moderným trendom a naservirovali nám ich reklamní agenti a obchodníci v záujme svojho zisku? A čo ostatné dni všedné i sviatočné? Vtedy už nie sme ľuďmi s dostatočne vyvinutým sociálnym cítením, empatiou a v neposlednom rade aj kresťanským princípom milovať svojho blízkeho ako seba samého? Určite sme, to iba moderná doba, ktorej chceme, ba musíme byť súčasťou vytvára tento zložitý stav aj s jeho neblahými dôsledkami. Pociť osobnej slobody a práva každého na všetko z nás robí indivídua ženúce sa za všetkým, o čom vieme, že existuje nech je to kdekoľvek a čokoľvek to stojí. Vytvorili sme si hierarchiu hodnôt, ktorá v mnohých prípadoch pokrývkava, ba priam ide úplne odvráteným smerom od slušnosti, mravnosti kultúrneho dedičstva našich dedov i otcov a každodennou potrebou je nám honba za mamonou, kult tela a fyzického pôžitku, zatlačil do úzadia potreby ducha, partnerské vzťahy, manželstvá sa stali niečím, čo môžeme kedykoľvek odkopnúť a vzorom sú nám rýchlokvasené celebrity, ktoré prostredníctvom médií denno denne vstupujú do našej pozornosti, pričom o ich osobnostných kvalitách (česť výnimkám), ktoré ich stavajú na tento piedestal, možno zjavne a odôvodnene pochybovať. Dennou potrebou časti mládeže sa stali drogy, namiesto športovej potreby, či náčinia, konár zo susedovej záhrady nad našim dvorom nám otrávi život na dlhé roky, pár eur navyiac na výplatnej páske kolegu, či iný názor na riešenie vecí znešťvári celý kolektív, či komunitu, pričom je jedno, či máte šiltovku na hlave otočenú naopak alebo nie. S rastúcim počtom vysokých betónových plotov zabetonovávame aj prístup k sebe a iných ľudí k nám.

Otvorme v tomto období svoje srdcia i mysle navzájom a nechajme ich otvorené dokorán navždy, lebo Ježiško by sa v Betleheme narodil zbytočne, keby sme Mu neumožnili narodiť sa aj v našich srdciach.

Ján Bortník

► SAD Prešov oznámila zmenu cestovného poriadku

Od 11.12.2016 začína platnosť cestovných poriadkov pre obdobie 2016-2017.

Zmeny sa týkajú liniek prechádzajúcich cez Lenartov:

701503 Bardejov – Poprad – Banská Bystrica – Prievidza – Bratislava

alebo zachádzajúcich do Lenartova:

701419 Bardejov – Snakov – Hrabské – Livov – Livovská Huta.

MATRIČNÉ OKIENKO

Jubileá našich občanov

údaje k 4.12.2006

50

Marián Bilý
Jozef Kaputa
Jozef Kolbasa
Ladislav Bilý
Jozef Kačmár
Ľudmila Piterová

60

Ján Blaščák
Michal Karol
Milan Giňa
Mária Leškovská
Helena Bilá

70

Juraj Kačmár
Helena Jadlošová
Darina Cundrová

85

Anna Bortníková

90

Juraj Lamanec

Srdečne blahoželáme!

91

Mária Kaputová

92

Michal Hric

93

Anna Bortníková

Novorodenci

Apríl

* Nina Bilá

Máj

* Emanuel Ferenc
* Helena Siváková

Jún

* Kamila Siváková
* Martin Kaľa
* Marek Bilý

Júl

* Sabína Šamková
* Ján Bilý

August

* Jazmína Bilá
* Timea Billá
* Miroslav Bendik
* Dominika Bendiková

Október

* Kamila Červeňáková
* Sebastián Bilý

November

* Emír Bilý

Demografické údaje k 6.12.2016:

Počet obyvateľov: 1 114

Počet občanov s prechodným pobytom v Lenartove: 44

Počet občanov, ktorí sa v obci zdržiavajú bez trvalého pobytu: 5 (**migrujúci**).

Prechodný pobyt v obci majú občania, ktorí sú majiteľmi alebo spolumajiteľmi nehnuteľností. Bez trvalého pobytu sa v obci zdržiavajú na rómskej osade, no tí pri náhodných kontrolách migrujú.

Rozlúčili sme sa

†

† 22.07.2016	Mária Billá
† 09.08.2016	Verona Lamancová
† 14.08.2016	Štefan Kanis
† 27.09.2016	Anna Druťarovská
† 02.11.2016	Anton Kačmár
† 06.11.2016	Ján Beňa
† 13.11.2016	František Cundra

„Odpočívajte v pokoji“

Vyskúšaj si vedomosti o Lenartove

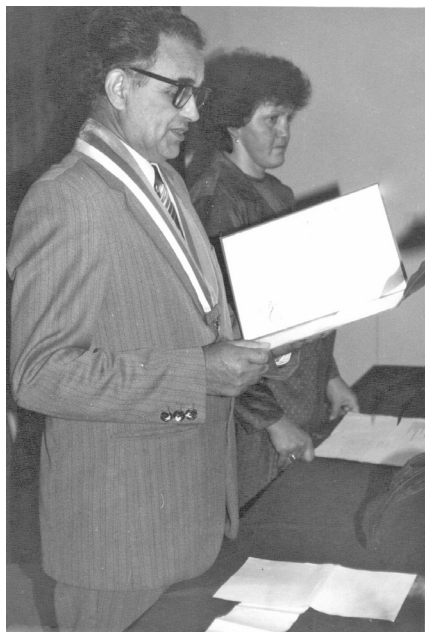
1. V akej nadmorskej výške leží Lenartov?
2. Aký je najstaršie zachovaný dokument obce?
3. Akého zloženia je lenartovský meteorit?
4. Kedy bolo založené JRD v Lenartove?
5. Ako volajú zvony v našom kostole?
6. V ktorom storočí sa narodil sv. Leonard?
7. Kto bol veliteľom partizánskej skupiny Lipa?
8. V ktorom roku odišiel Andrej Kaputa na ostrov Papua Nová Guinea?
9. Ktorý Lenartovčan sa v roku 1945 dostal s Čes. armádym zborom ako telefonista až do Prahy?
10. V ktorom roku boli deportovaní židia z Lenartova?

Správne odpovede:

Andrej Gmitter, 10. 1942.

1. 477 m n.m., 2. zápis v matrike z roku 1854, 3. železný, 4. 1950, 5. Leonard, Jozef a Ján, 6. 6. storočie, 7. Ján Demko, 8. 1948, 9.

Odišli, ale v našich srdciach ostávajú

Dňa 25.11.1928 sa manželom Štefanovi a Márii Beňovým narodil syn Ján. Vyrastal v rodine poľnohospodárov. Základnú školu absolvoval v rodnej obci a po jej ukončení externe ukončil mešťianku v Bardejove. Rodinné pomery nedovoľovali, aby Ján mohol ďalej študovať. Nastúpil do práce ako lesný robotník. Príroda bola preňho všetkým a túžil jej zasvätiť celý svoj život. Ako 17. ročného ho zasiahla ťažká rana. Pri prechode frontu bol jeho otec Štefan ťažko ranený a 2.2.1945 zraneniam podľahol. Dňa 23. marca 1945 sa narodili súrodenci – dvojčatá Štefan a Helenka. Mal ešte jednu sestru Máriu. Ján pracoval, aby pomohol a uľahčil ťažkú situáciu matke. Celý svoj život naozaj zasvätil lesom a prírode. Pracoval na lesnej správe v Lukove, v Zborove ako účtovník, na poľesí v Malcove ako technik a na poľesí v Lenartove ako vedúci pracovník. Počas rokov práce nadobudol postupne aj potrebné vzdelanie. Spomenutým prácam sa venoval až do r. 1992, kedy odišiel do dôchodku.

Ani vo verejnom živote nezaháľal. Popri svojej lesníckej práci vykonával funkciu predsedu MNV v rodnej obci. Bolo to v čase, keď bolo potrebné vykonať reguláciu potoka, na ktorej mal náš Ján nemalý podiel. Od jej vybavenia na Krajskej správe lesov Solivar až po jej ukončenie. Ani v dôchodku nezaháľal, stal pri zrode US, pracoval v nej plných 14 rokov. Okrem spomenutých aktivít a plodov jeho práce bol láskavým manželom,

starostlivým a zodpovedným otcom, dobrým človekom. Spolu s manželkou Annou rod. Blandovou vychovali 4 detí. Posledné roky častejšie prichádzali zdravotné problémy. Striedali sa ľahšie a ťažšie dni. Pred rokom a pol Pán povolal manželku Annu a Ján žil s dcérou Monikou. Zdravie mu akosi prestalo slúžiť, začalo sa to komplikovať a 6.11.2016 jeho srdce dotĺklo. Ján odišiel, už sa nevráti, už sa neopakuje, a predsa tu zanechal niečo po sebe, niečo, čo môže zostať jedine po človeku, po zodpovednom a obetavom človeku. My, ktorí sme ho poznali venujme mu tichú spomienku. *Odpočívajte v pokoji!*

†††

Dňa 3.8.1958 sa manželom Jánovi a Františke Cundrovým v Českom Krumlove narodil syn František. Jeho rodičia sa krátko po jeho narodení presťahovali do Lenartova. Po ukončení ZDŠ nastúpil na SOU služieb, kde sa vyučil sa murára. Po absolvovaní SOU pracoval ako murár v štátnom podniku OSP. Od r. 1986 plných 10 rokov pracoval ako domovník v Bardejove, kde býval so svojou rodinou. Potom sa vrátili späť do Lenartova, k rodičom, kde žil až doteraz. František bol dobrým a verným manželom. Dňa 21. novembra 1981 sa oženil s Vierou rod. Kačmárovou, bol láskavým, starostlivým a obetavým otcom, dobrým synom. Vychovali 3 deti, syna Drahoslava a dcéry Júliu a Veroniku. Bol dedkom. Mal vnučku Líviu, ktorej sa veľmi tešil a zvlášť v posledných chvíľach jeho života mu bola veľkým potešením.

František bol zaniateným hasičom. Iste kráčal v šlapajach svojho deda Jána. On sám od mladého chlapca bol všade tam, kde boli hasiči. Rád pomáhal, rád potešil pekným slovom, tešil sa mladým, ktorí rozšírili rady hasičov v našej obci. Mal ešte veľké plány. Tie mu už nebolo umožnené splniť. V januári 2013 začal František boj s rakovinou. Nasledovali dve operácie. Prišli dni ľahšie, ale aj ťažšie. Posledné dni jeho života boli náročné nielen preňho, ale aj pre jeho blízkych. Nesťažoval sa, pokorne niesol ťarchu. V tichosti odišiel 13.11.2016. Odišiel, ale veľa zanechal. Zvlášť to, čo sa spája s ním ako s človekom. Za jeho nemalú prácu v DHZ mu boli udelené ocenenia: Ocenenie za rozvoj DHZ, prácu v okresných štruktúrach a prácu s mládežou v obci, Mladší technik, Hasič II. stupňa a Rozhodca. Jedno volebné obdobie pracoval ako poslanec OcZ a aktívne sa zapájal do diania a života obce. *Odpočívaj v pokoji!*

Spracovala: Mgr. Mária Frandoferová

OBEC LENARTOV A FARSKÝ ÚRAD V LENARTOVE

VÁS POZÝVAJÚ NA

3. kresťanský ples

28. JANUÁR 2017

19:00 HOD.

KULTÚRNY DOM V LENARTOVE

O ZÁBAVU SA POSTARÁ SKUPINA
MÉDIUM

HOSTIA
SESTRY BACMAŇAKOVE A FS ČIRČANKA

MENU
PRÍPITOK, POLIEVKA, 2X VEČERA, 0,7 L VÍNA NA OSOBU, KÁVA, MINERÁLKA, ZÁKUSOK

BOHATÁ TOMBOLA!
HLAVNÁ CENA
AUTOMATICKÁ PRÁČKA
A MNOHO ĎALŠÍCH HODNOTNÝCH CIEN

CENA VSTUPENKY **18,- €**

LÍSTKY SI MÔŽETE ZAKÚPIŤ NA OBECNOM ÚRADE V LENARTOVE ALEBO NA T. Č. 054/4706004

► Podané projekty

1. Výzva USVRK-OKA – 2016/000803 Pilotný projekt prestupného bývania v obci Lenartov – MRK.
2. Žiadosť o dar – *Revitalizácia miesta dopadu Meteoritu v Lenartove*.
3. Dohoda č. 23/§52/2016/ŠR o zabezpečení podmienok vykonávania Aktivačnej činnosti formou MOS.
4. Program obnovy dediny – Žiadosť o dotáciu *Revitalizácia miesta dopadu Meteoritu*.
5. *Slnéčné hodiny* – oáza prepojenia histórie a plynutia času.
6. Príprava projektovej dokumentácie na *rekonštrukciu kultúrneho domu*.
7. Výmena zdroja vykurovania v MŠ a OÚ Lenartov.
8. Komunitný plán sociálnych služieb obce Lenartov 2016-2025.
9. Povesti a príbehy z Lenartova.
10. *Verejné priestranstvo* – komunikácia, chodník, zeleň, parkovisko, športoviská a bytové domy nižšieho štandardu Lenartov, 8x6 b.j. Lenartov, obecné nájomné byty – nižší štandard.

► Pozor na pokuty!

Prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti ustanovenej pravidlami cestnej premávky alebo prekročenie rýchlosti obmedzenej dopravnou značkou alebo dopravným zariadením:

<u>v obci</u>	<u>mimo obce</u>	<u>výška pokuty</u> napomenutím
1. najviac o 6 km/h	najviac o 6 km/h	
2. o 7 až 10 km/h	o 7 až 15 km/h	10-30 €
3. o 11 až 15 km/h	o 16 až 25 km/h	35-40 €
4. o 16 až 20 km/h	o 26 až 30 km/h	45-50 €
5. o 21 až 25 km/h	o 31 až 35 km/h	100-150 €
6. o 26 až 30 km/h	o 36 až 40 km/h	180-220 €
7. o 31 až 35 km/h	o 41 až 45 km/h	250-280 €
8. o 36 až 40 km/h	o 46 až 50 km/h	300-330 €
9. o 41 až 45 km/h	o 51 až 55 km/h	350-370 €
10. o 46 až 50 km/h	o 56 až 60 km/h	380-400 €
11. o 51 až 55 km/h	o 56 až 60 km/h	500-600 €
12. o 56 až 60 km/h	o 61 až 65 km/h	650-750 €
13. o viac ako 60 km/h	o viac ako 70 km/h	800 €

Zdroj: ministerstvo vnútra SR

► V Bardejove otvorili pracovisko magnetickej rezonancie

Bardejovská Nemocnica s poliklinikou Sv. Jakuba, n. o. na svojom Rádiologickom oddelení otvorila nové pracovisko magnetickej rezonancie (MR) s novým prístrojom **Magnetom essenza**.

Prístroj zabezpečuje klinické aplikácie v oblasti neurológie, ortopédie, kardiológie, celotelové aplikácie, sníma prsníky a cievy, slúži na onkologické a pediatrické aplikácie.

V bardejovskej nemocnici mali od roku 2006 na pracovisku magnetickej rezonancie nainštalovaný prístroj o sile 0.4T, ktorý sa po desiatich rokoch ukázal ako nedostatočný, nebol schopný realizovať angiografiu, kardiologické aplikácie, prsníky, ani aplikácie zamerané na vnútorné orgány. Nové pracovisko bude slúžiť pacientom z okresu Bardejov i spádového územia.

.....

NA TIETO ČÍSLA NEVOLAJTE SPÄŤ!

.....

- Slováci čelia veľkej hrozbe od zahraničných, ba až exotických čísel. Z nich útočníci prezvňajú nič netušiacich ľudí, ktorých sa takto snažia nalákať na zavolanie späť, ktoré je však spoplatnené. Na hrozbu upozornil Orange, ktorý zároveň zverejnil podvodné čísla.
- Tu sú čísla, ktorých sa to týka. Exotické čísla pochádzajú z Burundi a Nauru.

+674 559 6079

+674 559 6012

+674 559 6013

+6745596077

0014089961010

+257 78004102

Ak by ste ich zavolali späť, prekvapil by vás účet v stovkách eur.

● SÚŤAŽ o najkrajšiu vtáčiu búdku ●

Základná škola Lenartov a Komunitné centrum Maják vyhlasujú súťaž o najkrajšiu vtáčiu búdku.

Aj vtáčia búdku môže príjemne oživiť vašu záhradu. Vtáacie búdky sú najmä v zimnom období milým dôkazom toho, že ľuďom nie je ľahostajný osud zvierat. Uzimené a vyčerpané vtáky rady privítajú menšie osvieženie a odpočinok.

Termín: **od 01.12.2016 – 20.01.2017**

Kto: **všetky deti z Obce Lenartov**

Vyhodnotenie: **31.01.2017 v komunitnom centre**

Ocenené budú 3 najkrajšie búdky.

Hlavná cena: **darčekový koš plný prekvapení**

Hodnotiacia komisia: vedúca KC Maják p. Ing. Marcela Gombitová
riaditeľka ZŠ p. Mgr. Iveta Petriková
ped. asistent p. Ružena Hanišová

Úlohou detí je vyrobiť doma z dreva, plastu alebo iného vhodného materiálu originálnu vtáčiu búdku, ktorú prinesie do Komunitného centra Maják. Z prinesených búdok sa zrealizuje výstavka a vyhodnotí sa najkrajšia vtáčia búdku.

V okolí dediny zaznamenaný pohyb vlka

23. novembra 2016 žila dedina svojím každodenným životom. Stereotyp narušilo auto TV JOJ, ktorá zavítala do našej obce v rámci projektu *Predstavujeme dediny a mestá*. Zaujala ich aj naša obec, história a súčasnosť, aktivity i zručnosť našich občanov. Určite vám neunikla reportáž.

V rámci mapovania obce sa redaktor a kameraman rozhodli navštíviť aj historicky známy kút – Kráľovú studňu. Spoločníkmi im boli naša pani kronikárka a p. Marcel Chomjak, ktorý im robil šoféra a zároveň aj odborného sprievodcu okolitej prírody. Keďže aj páni z TV JOJ sú poľovníkmi, našli spoločnú reč a cesta bola o to zaujímavejšia. Ich prekvapenie však bolo veľké, keď na lúke spozorovali pohyb, najprv liška a za ňou nádherný vlk, naša najväčšia psovité šelma. Oči poľovníka sa nemýlia, aj keď pre laika to mohol byť aj zatúlaný pes. V našom chotári si našiel miesto ako predátor voľne žijúcich bylinožravcov, ktorý zároveň limituje ich veľkosť a ovplyvňuje ich zdravotný stav. Slabšie jedince nemajú pred ním šancu. Canis lupus váži v priemere do 50 kg, niektoré jedince aj okolo 80 kg. Mláďatá po narodení sú slepé a majú modré oči, ich zmena na zlatožltú sa uskutoční cca do 10 týždňov. Majú veľmi ostrý zrak a dobrý sluch, pach zavetria aj na 3 kilometre. Žijú vo svorkách v zmiešaných a ihličnatých lesoch. Sú veľmi plaché tvory. Ich revír môže mať 20 -50 kilometrov.

! UPOZORNENIE !

Upozorňujeme občanov, že je zákaz vhadzovania komunálneho odpadu do kontajnera na cintoríne! Tento kontajner slúži na cintorínsky odpad. Komunálny odpad patrí do smetných nádob, ktoré sa vyvážajú každé dva týždne pred každej domácnosti. Porušením prevádzkového poriadku cintorína dochádza k páchaniu priestupku, ktorý sa rieši vyrúbením pokuty.

Napíšte nám svoj názor do DOTAZNÍKA

Súčasťou týchto obecných novín je aj dotazník, v ktorom môžeš vyjadriť svoj pohľad na život v obci. Ak chceš vyjadriť svoj názor, vyplň tento dotazník a doruč na obecný úrad, prípadne ho odovzdaj zamestnancom obce alebo poslancom obecného zastupiteľstva. Vyhodnotenie bude zverejnené v ďalšom čísle Lenartovčana.

Muzikanci Rasavice
KET SEBE ZAŠPIVAM
KONCERTY
2017

15.1.2017 - LENARTOV - 17:00 KULTÚRNY DOM

► **PONUKA**

Roľnícke podielnícke družstvo Kľušov po dlhšej prestávke v pestovaní zemiakov, v známej zemiakárskej oblasti sa opäť rozhodlo pestovať zemiaky, vzhľadom na nekvalitu dovážaných produktov zo zahraničia, a tým aj podporiť regionálny predaj a podporu miestnej poľnohóby.

PPD Bardejov ponúka na predaj

ZEMIAKY
z vlastnej produkcie
(biele aj červené)

CENA: 0,25 €/kg

Kontakt: 0917 175 069
0919 073 776

ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV POĽNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE
CENTRAL CONTROLLING AND TESTING INSTITUTE IN AGRICULTURE

č. j.: OOR/242/2016

V Bratislave, dňa 18. marca 2016

OSVEDČENIE

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, ako orgán rastlinolekárskej starostlivosti príslušný na konanie podľa § 11 ods. 1 Zákona NR SR č. 405/2011 Z. z., o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a § 6 ods. 8 a 9 Nariadenia vlády SR 199/2005 Z. z., o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozšíreniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty v znení neskorších predpisov, zaregistroval právnickú osobu na základe jej žiadosti o registráciu zo dňa 17. marca 2016 pod evidenčným číslom: 242/OOR/2016 a vydáva toto

OSVEDČENIE
O ZÁPISĚ DO REGISTRA VÝROBCOV A DOVOZCOV RASTLÍN, RASTLINNÝCH
PRODUKTŮ A JINÝCH PŘEDMETŮ

Pre Pol'nohospodárske podielnícke družstvo Bardejov
Objekt RDP
086 22 Kľušov

IČO: 36 477 761
IČ DPH: SK2021634681

Registračné číslo : SK - 3134

Rozsah činností: výrobca 9.02 BC

Zaregistrované prevádzky:
Poľnohospodárske podielnícke družstvo Bardejov, Objekt RDP, 086 22 Kľušov:
Hospodárky dvor Richvald:
- pestovateľské plochy
- sklad a triedička zemiakov

Registrácia platná od: 18. marca 2016

Ing. Bohumil Krajmer
generálny riaditeľ

Doručuje sa: PPD Bardejov, Objekt RDP, 086 22 Kľušov

 Matuškova 21 | 833 16 Bratislava | Slovensko
 +421 2 59 880 200
 +421 2 59 880 800
 uksup@uksup.sk
 www.uksup.sk

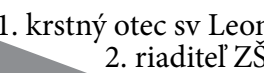

IČO: 00 156 582   DIČ: 20 210 23 026   Banka: Štátna pokladnica   BIC/SWIFT: SPSRSKBXXX   IBAN: SK64 8180 0000 0070 0007 7261

► **TAJNIČKA**

ukrýva územie obce, ktoré je opradené legendou a ktoré bolo takto označené na mape z roku 1869:

Legenda:

-
1. krstný otec sv Leonarda (lárk)
  2. riaditeľ ZŠ v Lenartove v r. 1977-79 (čínavI)
  3. niekdajší živočích nášho potoka (kar)
  4. zaniknuté priezvisko v Lenartove (čivorA)
  5. symbol lenartovského odboja (apil)
  6. posledné písmeno priezviska nájomcu Lenartova (yrdeH)
  7. časť nášho chotára (ykicuK)
  8. pozemkové spoločenstvo v Lenartove (táirabru)
  9. začiatkové písmeno mena saleziána pôsobiaceho v Lenartove (rodoeT)

				1.					
2.									
				3.					
				4.					
				5.					
6.									
7.									
				8.					
				9.					

KIRALTYKUT znamená v preklade z maďarčiny KRÁLOVA ŠTÚDIA

► BETLEHEMSKÉ SVETLO príde aj do Lenartova

Je to už 27. krát, kedy prinesú skautky a skauti na Slovensko Betlehemske svetlo.

V sobotu 17. decembra 2016 sa od skorého rána rozbehnú vlaky so skautskými posádkami, ktoré budú šíriť Betlehemske svetlo po území Slovenska. V priebehu dňa ho doručia po 27 hlavných i vedľajších železničných tratiach do 300 miest a obcí od západu po východ a od juhu až po sever. Postupne na celom území Slovenska budú v jednotlivých mestách zažívať svetielka ako články reťaze, aby krátko pred polnocou vytvorili Reťaz svetla a symbolicky tak spojili celé Slovensko.

Do Lenartova bude svetlo dopravené členmi DHZO. Roznesené bude do každej domácnosti, ktorá si ho odpáli na priedomí počas vianočnej akadémie v obecnom rozhlase. Presný čas bude oznámený obecným rozhlasom.

SUPEROHŇOSTROJE

zábavná pyrotechnika

PATRIK CHOMJAK

konateľ

Adresa

Lenartov 80, 08606 Malcov

Telefón

+421 949882947

Email

superohnostroje@gmail.com

www.superohnostroje.sk

- ✓ svadby
- ✓ oslavy
- ✓ narodeniny
- ✓ výročia
- ✓ Sylvester
- ✓ iné

► Pozvánka

„Príroda nie je chrám, ale dielňa a človek je v nej robotníkom“ I. S. TURGENEV

Obec Lenartov Vás pozýva

na výstavu samorastov nášho rodáka RSDr. Juraja Beňu,

ktorý predstavil na Mikuláša v Spišskej Novej Vsi kolekciu samorastov, kde vo verzii rozsvietených samorastov predstavil 145 svetelníkov, za ktoré prevzal z rúk komisára certifikát.

Výstava sa uskutoční v komunitnom centre a potrvá od 12.12.2016 – 31.12.2016.

Príďte pozrieť, aké unikáty nám PRÍRODA ponúka a šikovné ruky nášho rodáka ich premenia na naozajstné útočisko ľudskej duše.

LENARTOV – FATIMA – Lisabon, Coimbra, Santiago de Compostela

odlet z Budapešti

Termín: 19.5.-24.5.2017

Cena: 640 EUR

Cena zahŕňa: letenku Budapešť – Lisabon a späť, letiskový poplatok, 3x ubytovanie s polpenziou vo Fatime, 1x ubytovanie s polpenziou v Santiagu de Compostela, 1x ubytovanie s raňajkami v Lisabone, transfery autobusom v Portugalsku, poistenie insolventnosti, komplexné cestovné poistenie 12,00 Eur.

Cena nezahŕňa: transfer do Budapešti a späť cca 50 EUR, vstupy cca 30 Eur.

Informácie získate na farskom úrade alebo na Obecnom úrade v Lenartove.

Vydáva: Obec Lenartov, Lenartov 37, 086 06 Malcov, 054 / 47 06 004

Tlač: Grafotlač Bardejov **Spracoval:** Obecný úrad Lenartov

Redakčná rada: Ing. Jana Blandová, MBA, Mgr. Eva Nováková, Mgr. Michaela Mokrišová, Mgr. Mária Frandoferová, Mgr. Jana Vašíčkaninová

Príspevky, podnety a návrhy pre budúce vydanie je možné zaslať e-mailom na redakcia@lenartov.sk, obecnenartov@lenartov.sk, osobne na Obecnom úrade Lenartov.

Neprešlo jazykovou úpravou